

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ច្បាប់

ស្តីពី

ចរាចរណ៍ដ្ឋានគោក

មាតិកា
ច្បាប់ ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

ទំព័រ

ជំពូកទី ១ : បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ.....៣

មាត្រា ១ : វិសាលភាព៣

មាត្រា ២ : គោលបំណង៣

មាត្រា ៣ : ការគោរពបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ចរាចរណ៍៣

មាត្រា ៤ : ការប្រកាន់ស្តាំ.....៣

មាត្រា ៥ : ការកំណត់និយមន័យនៃពាក្យដែលប្រើក្នុងច្បាប់
ចរាចរណ៍.....៤

ជំពូកទី ២ : សញ្ញាចរាចរណ៍៨

មាត្រា ៦ : សញ្ញាចរាចរណ៍៨

មាត្រា ៧ : សញ្ញាបញ្ជាបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍.....៩

មាត្រា ៨ : លំដាប់អាទិភាព នៃសញ្ញាចរាចរណ៍.....៩

ជំពូកទី ៣ : អ្នកបើកបរយានជំនិះ១១

មាត្រា ៩ : លក្ខខណ្ឌនៃអ្នកបើកបរយានយន្ត.....១១

មាត្រា ១០ : ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវ.....១២

មាត្រា ១១ : ការប្រើប្រាស់គន្លងផ្លូវ.....១៣

មាត្រា ១២ : ការឈប់នៅពេលភ្លើងក្រហម.....១៤

មាត្រា ១៣ : ការបើកបរត្រង់ផ្លូវរង្វង់មូល ផ្លូវមានខ្សែន
ឬមានរូបសំណាកនៅលើទ្រូងផ្លូវ.....១៤

មាត្រា ១៤ : ការបើកបរទន្ទឹមគ្នា និងបើកបរកាត់ក្បួនដង្ហែ
ផ្សេងៗ.....១៤

មាត្រា ១៥ : ការសណ្តោងយានជំនិះ.....១៤

មាត្រា ១៦ : កន្លែងរថយន្តក្រុងឈប់.....១៥

មាត្រា ១៧ : ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះ.....១៦

មាត្រា ១៨ : ការបន្ថយល្បឿនយានជំនិះ.....១៨

មាត្រា ១៩ : ការរក្សាទុកចន្លោះសុវត្ថិភាព.....១៩

មាត្រា ២០ : ការជែង..... ២០

មាត្រា ២១ : ការជៀស..... ២៣

មាត្រា ២២ : ការកំណត់សិទ្ធិអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វ.....២៤

មាត្រា ២៣ : ការឆ្លងកាត់ផ្លូវរថភ្លើង..... ២៧

មាត្រា ២៤ : ការឈប់ និងការចតនៅលើផ្លូវថ្នល់..... ២៨

មាត្រា ២៥ : ការបើកទ្វារយានជំនិះ..... ៣១

មាត្រា ២៦ : ការប្តូរទិសនៃយានជំនិះ..... ៣១

មាត្រា ២៧ : ករណីមានថ្មើរជើងឆ្លងកាត់..... ៣៣

ជំពូកទី ៤ : ការប្រើភ្លើង និងសួរសុំឮយានជំនិះ.....៣៥

មាត្រា ២៨ : ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាយានជំនិះ..... ៣៥

មាត្រា ២៩ : ការប្រើប្រាស់សួរសុំឮយានជំនិះ..... ៣៩

មាត្រា ៣០ : ការប្រើភ្លើងសញ្ញា និងសញ្ញាសួរសុំឮយាន
ពិសេស.....៤០

មាត្រា ៣១ : ការហាមបំពាក់ភ្លើងបំភ្លឺ ឬភ្លើងលំអរផ្សេងៗ
..... ៤១

ជំពូកទី ៥ : ថ្មើរជើង និងអ្នកជិះ ឬអ្នកដឹកសត្វ.....៤២

មាត្រា ៣២ : ថ្មើរជើង និងអ្នកអូស ឬអ្នករុញរទេះដៃ.....៤២

មាត្រា ៣៣ : ក្បួនដង្ហែផ្សេងៗ..... ៤៣

មាត្រា ៣៤ : អ្នកជិះ ឬដឹកសត្វ..... ៤៣

ជំពូកទី ៦ : ករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍..... ៤៥

មាត្រា ៣៥ : សមត្ថកិច្ចរបស់នគរបាលចរាចរណ៍..... ៤៥

- មាត្រា ៣៦ : អ្នកបើកបរ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលពាក់ព័ន្ធ
នឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍.....៤៥
- មាត្រា ៣៧ : គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍បណ្តាលឱ្យខូចខាតតែសម្ភារៈ
..... ៤៦
- មាត្រា ៣៨ : គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍បណ្តាលឱ្យរងរបួស
ឬបាត់បង់ជីវិត ៤៦
- មាត្រា ៣៩ : គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលភាគីម្ខាងជាភ្នាក់ងារ
ទូត ឬបេសកកម្មទូត..... ៤៧
- ជំពូកទី ៧ : ការគ្រប់គ្រងយាន និងការដឹកជញ្ជូន..... ៤៨**
- មាត្រា ៤០ : ប្រភេទប័ណ្ណបើកបរយានយន្ត..... ៤៨
- មាត្រា ៤១ : លក្ខខណ្ឌប័ណ្ណបើកបរ..... ៤៩
- មាត្រា ៤២ : សុពលភាពនៃប័ណ្ណបើកបរ..... ៥១
- មាត្រា ៤៣ : ពិន្ទុនៃប័ណ្ណបើកបរ..... ៥២
- មាត្រា ៤៤ : ករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប័ណ្ណពិន្ទុ..... ៥៥
- មាត្រា ៤៥ : ប័ណ្ណបើកបរសម្រាប់ជនបរទេស..... ៥៦
- មាត្រា ៤៦ : ការគ្រប់គ្រងសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត
..... ៥៧
- មាត្រា ៤៧ : ការផ្តល់ផ្លាកលេខ និងប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត
..... ៥៨
- មាត្រា ៤៨ : ការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្ត...៥៩
- មាត្រា ៤៩ : ការគ្រប់គ្រងយានដ្ឋានជួសជុល និងកែច្នៃ
តម្លើងយានយន្ត.....៦១
- មាត្រា ៥០ : ការធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន.....៦១

មាត្រា ៥១ : សុពលភាពនៃលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្ម
 ដឹកជញ្ជូន..... ៦២

មាត្រា ៥២ : សំណុំលិខិតសំរាប់ធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន..... ៦២

មាត្រា ៥៣ : ការរៀបចំផ្ទុកទំនិញ និងមនុស្ស..... ៦៣

មាត្រា ៥៤ : ការកំរិតទម្ងន់ និងទំហំយានដឹកជញ្ជូន
 ទំនិញ..... ៦៤

មាត្រា ៥៥ : ប្រាក់ថ្លៃសេវា និងប្រាក់ពិន័យ..... ៦៧

ជំពូកទី ៨ : គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍
ផ្លូវគោក.....៦៨

មាត្រា ៥៦ : សមាសភាព និងតួនាទីភារកិច្ចនៃគ.ស.ច.គ
 ៦៨

មាត្រា ៥៧ : ថវិកាដោយឡែករបស់ គ.ស.ច.គ..... ៦៨

ជំពូកទី ៩ : សមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍
ផ្លូវគោក.....៦៩

មាត្រា ៥៨ : មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍.....៦៩

មាត្រា ៥៩ : សិទ្ធិប្តឹងតវ៉ារបស់ជនប្រព្រឹត្តបទល្មើស.....៧០

មាត្រា ៦០ : ការឃាត់យានជំនិះដើម្បីត្រួតពិនិត្យ.....៧០

មាត្រា ៦១ : ការដកល្បួនទុកប័ណ្ណបើកបរ..... ៧០

មាត្រា ៦២ : ការឃាត់ខ្លួនអ្នកបើកបរ និងយានជំនិះ.....៧១

មាត្រា ៦៣ : ការបញ្ជូនសំណុំរឿងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍
 ទៅតុលាការ.....៧១

មាត្រា ៦៤ : ការផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរកាល៍..... ៧២

មាត្រា ៦៥ : ការទុកជាមោឃៈ ឬល្បួនទុកប័ណ្ណបើកបរ.... ៧២

មាត្រា ៦៦ : ករណីឃាត់យានជំនិះ ដើម្បីធ្វើការផាកពិន័យ
៧៣

- មាត្រា ៦៧ : ករណីឃាត់ឃានជំនិះ និងរៀបចំសំណុំរឿង
បញ្ជូនទៅតុលាការ.....៧៤
- មាត្រា ៦៨ : សមត្ថកិច្ចរៀបចំបែបបទកត់ត្រាអង្កេត និង
ពិន័យបទល្មើសចរាចរណ៍.....៧៥
- ជំពូក ១០ : ទោសប្បញ្ញត្តិ.....៧៦**
- មាត្រា ៦៩ : ការទទួលខុសត្រូវទាំងផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ និង
រដ្ឋប្បវេណី របស់អ្នកបើកបរ.....៧៦
- មាត្រា ៧០ : ការទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណីរបស់កម្មសិទ្ធិករ
ឬអ្នកគ្រប់គ្រងឃានជំនិះ.....៧៦
- មាត្រា ៧១ : បទល្មើស និងអំពើល្មើសចរាចរណ៍..... ៧៦
- មាត្រា ៧២ : ករណីមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍
ប្រើសិទ្ធិអំណាចរំលោភ..... ៧៧
- មាត្រា ៧៣ : ករណីប័ណ្ណបើកបរត្រូវត្រូវទុក ឬទុកជាមោឃៈ
..... ៧៨
- មាត្រា ៧៤ : ករណីបើកបរឃានដែលគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬ
ប័ណ្ណបើកបរត្រូវត្រូវទុក ឬទុកជាមោឃៈ.....៧៨
- មាត្រា ៧៥ : ករណីរារាំងដល់ការឃាត់ឃានជំនិះ.....៧៨
- មាត្រា ៧៦ : ករណីបើកបរឃានជំនិះក្នុងពេលស្រវឹង..... ៧៩
- មាត្រា ៧៧ : ករណីប្រើប្រាស់ឯកសារក្លែងក្លាយ ៧៩
- មាត្រា ៧៨ : ការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយជាឧបសគ្គ
ដល់ចរាចរណ៍សាធារណៈ.....៧៩
- មាត្រា ៧៩ : ករណីប្រើប្រាស់ឃានជំនិះគ្មានប័ណ្ណសម្គាល់
ឃាន និងផ្លាកលេខ..... ៧៩

មាត្រា ៨០ : ករណីបង្កឱ្យមានរបួសដោយអចេតនា
បណ្តាលឱ្យអសមត្ថភាពការងារ.....៨០

មាត្រា ៨១ : ករណីបង្កឱ្យមានរបួសដោយអចេតនាបណ្តាល
ឱ្យពិការអចិន្ត្រៃយ៍.....៨០

មាត្រា ៨២ : ករណីបង្កឱ្យស្លាប់ដោយអចេតនា.....៨១

មាត្រា ៨៣ : ករណីបង្កឱ្យមានរបួស ពិការ ឬស្លាប់ដោយ
ចេតនា.....៨២

មាត្រា ៨៤ : ការផ្ទុកទម្ងន់លើសកម្រិតកំណត់.....៨២

មាត្រា ៨៥ : ករណីក្មេងអាយុតិចជាង៦ឆ្នាំដើររហោតរហូត
លើផ្លូវថ្នល់.....៨៣

មាត្រា ៨៦ : ករណីលែងសត្វចិញ្ចឹមឱ្យដើររហោតរហូត
លើផ្លូវថ្នល់.....៨៣

មាត្រា ៨៧ : ការដាក់ពិន័យរដ្ឋបាលចំពោះមន្ត្រីរាជការ....៨៣

មាត្រា ៨៨ : បទលហុ.....៨៤

មាត្រា ៨៩ : ការព្រមាន.....៨៨

មាត្រា ៩០ : ការជៀសផុតពីបណ្តឹងអាជ្ញា.....៨៨

ជំពូកទី ១១ : អន្តរប្បញ្ញត្តិ៨៩

មាត្រា ៩១ : ការប្តូរពីផ្នែកលេខរដ្ឋ នគរបាល និងខេមរភូមិន្ទ
មកផ្នែកលេខឯកជន.....៨៩

មាត្រា ៩២ : ការអនុវត្តន៍ទោសប្បញ្ញត្តិ៨៩

មាត្រា ៩៣ : ការអនុវត្តន៍ចំណុចទី៧ និងចំណុចទី៨
នៃមាត្រា៩.....៨៩

មាត្រា ៩៤ : ការអនុវត្តន៍មាត្រា៤៣ និងមាត្រា៤៤.....៨៩

ជំពូកទី ១២ : អវសានប្បញ្ញត្តិ.....៩០

មាត្រា ៩៥ : ការទុកជាសិរាករណី.....៩០

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/០២០៧/០០៧

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍រថ្ងៃរោក ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៥ ឆ័តិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបាន យល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាល ពីថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី២ ឆ័តិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់ស្តីពីថវិកាថវិកាថវិកានេះ មានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ រាល់ ការធ្វើថវិកាថវិកាលើថវិកាថវិកានៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

ច្បាប់នេះ មានគោលបំណង :

- រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ សុវត្ថិភាពក្នុងការធ្វើថវិកាថវិកានៅលើ ថវិកាថវិកា ដែលបើកឱ្យធ្វើថវិកាថវិកាជាសាធារណៈទូទាំង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ការពារអាយុជីវិតមនុស្ស សត្វ និងការពារបរិស្ថាន
- ទប់ស្កាត់ការប៉ះពាល់សុខភាពមនុស្ស និងការខូចខាត ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និងឯកជន
- ទប់ស្កាត់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលបណ្តាលមកពី ការប្រើប្រាស់ថវិកាថវិកា។

មាត្រា ៣.-

អ្នកប្រើប្រាស់ថវិកាថវិកា ត្រូវគោរពឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤.-

ការបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ត្រូវប្រកាន់ស្តាំជានិច្ច ។

គ្រប់យានជំនិះដែលមានចលនានៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវតែមានអ្នក បើកបរ ។

មាត្រា ៥.-

ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍នេះ ពាក្យខាងក្រោមត្រូវកំណត់ និយមន័យ ដូចតទៅ :

-ពាក្យថា ផ្លូវថ្នល់ ហៅកាត់ថា ផ្លូវគឺជាទំហំទាំងមូលនៃ ទ្រូងផ្លូវ រួមជាមួយជាយផ្លូវ ឬចិញ្ចើមផ្លូវ

-ពាក្យថា ទ្រូងផ្លូវ គឺជាផ្នែកមួយនៃផ្លូវ ទុកសម្រាប់យាន ជំនិះគ្រប់ប្រភេទធ្វើចរាចរណ៍

-ពាក្យថា ជាយផ្លូវ គឺជាផ្នែកសងខាងនៃទ្រូងផ្លូវដែលនៅក្រៅ ទីប្រជុំជនហើយអាចចតយានជំនិះនៅទីនោះបានក្នុងករណីចាំបាច់

-ពាក្យថា ចិញ្ចើមផ្លូវ គឺជាជាយផ្លូវនៅក្នុងទីប្រជុំជនដែល រៀបចំទុកសម្រាប់ថ្មើរជើងធ្វើដំណើរ ប៉ុន្តែមិនអាចចតយានជំនិះ នៅទីនោះបានទេ

-ពាក្យថា គន្លងផ្លូវ គឺជាចំណែកមួយនៃទ្រូងផ្លូវខ័ណ្ឌដោយ គំនូសដាច់ៗ ឬគំនូសបង្ហាតាមបណ្តោយទ្រូងផ្លូវដែលមានទទឹងគ្រប់ គ្រាន់អាចឱ្យយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទធ្វើចរាចរណ៍បានមួយជួរ

- ពាក្យថា ទីប្រជុំជន គឺជាទីកន្លែងដែលមានអគារ ឬគេហដ្ឋាន សង់ជិតៗគ្នាហើយផ្លូវចេញ ឬចូលនៅទីនោះមានដាក់ផ្លាកសញ្ញា ឈ្មោះទីប្រជុំជនសម្គាល់ការចូល ឬឈ្មោះទីប្រជុំជន ដែលមាន គំនូសបន្ទាត់ទ្រូងពណ៌ក្រហមសម្គាល់ការចេញពីទីប្រជុំជនតាមដងផ្លូវ និងមានមនុស្សធ្វើចរាចរណ៍ឆ្លងកាត់ទៅមកច្រើន

- ពាក្យថា ផ្លូវប្រសព្វ គឺជាទីកន្លែងប្រសព្វនៃផ្លូវពីរឬច្រើន ដែលមានផ្ទៃរាបតែមួយ និងមិនកំណត់មុំនៃអ័ក្សរបស់ទ្រូងផ្លូវឡើយ។ ផ្លូវប្រសព្វអាចមានរាងជា +, X, T, Y ឬរង្វង់មូលជាដើម

- ពាក្យថា ផ្លូវរង្វង់មូល គឺជាទីកន្លែងប្រសព្វនៃផ្លូវពីរ ឬច្រើន ហើយដែលនៅចំកណ្តាលមានខ្សែន រូបសំណាក ឬវិមានផ្សេងៗនិង មានទ្រូងផ្លូវឯកទិសព័ទ្ធជុំវិញដោយមានសញ្ញាព្រាបបំបែកចរាចរណ៍

- ពាក្យថា ផ្លូវសាធារណៈ គឺជាផ្លូវសម្រាប់បើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ ទូទៅជាសាធារណៈ

- ពាក្យថា ផ្លូវឯកជន គឺជាផ្លូវកសាងដោយឯកជន ដែល ចែកចេញជាពីរប្រភេទដូចខាងក្រោម :

- ក- ផ្លូវឯកជនបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ គឺជា ផ្លូវបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ទូទៅ ដែលបានសាងសង់ ឬជួសជុលដោយឯកជនតាមកិច្ចសន្យាជាមួយរដ្ឋ។
- ខ- ផ្លូវឯកជនមិនបើកឱ្យធ្វើ ចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ គឺជាច្រកផ្លូវសម្រាប់បម្រុងទុកបម្រើការងារក្នុង ទីបរិវេណណាមួយ ដូចជាច្រកគេហដ្ឋាន រោងចក្រ សហគ្រាស អគារ ឬទីលានបរិវេណផ្សេងៗ ។

- ពាក្យថា ផ្លូវលំ គឺជាផ្លូវដីដែលតភ្ជាប់ពីផ្លូវជាតិ ឬផ្លូវ
ខេត្ត ឆ្ពោះទៅភូមិ ឬឃុំនៅជនបទ

- ពាក្យថា ឈប់ គឺជាការនៅស្ងៀមនៃយានជំនិះលើទ្រូងផ្លូវ
មួយរយៈ ពេលចាំបាច់ដែលមានអ្នកបើកបរស្ថិតនៅជាប់នឹងចង្កូត
ឬក្បែរយានជំនិះខ្លួន ដើម្បីឱ្យអ្នកដំណើរ ឬយានជំនិះដទៃទៀត
ឆ្លងកាត់ ឬដើម្បីអែបខាងដាក់ទំនិញ ឬអ្នកដំណើរឡើងចុះ

- ពាក្យថា ចត គឺការទុកឱ្យយានជំនិះនៅស្ងៀមក្នុងរយៈពេល
យូរ ឬឆាប់ដែលអ្នកបើកបរអាចដើរចោលយានជំនិះរបស់ខ្លួនបាន

- ពាក្យថា អ្នកបើកបរ គឺជាអ្នកបញ្ជាយានជំនិះគិតទាំងអ្នក
ជិះសត្វ អ្នកដឹកសត្វ និងអ្នកបរសត្វនៅលើផ្លូវ

- ពាក្យថា យានជំនិះ គឺជាយានសម្រាប់ដឹកមនុស្ស ឬទំនិញ
នៅលើផ្លូវ ឬសម្រាប់សណ្តោង ឬត្រូវគេសណ្តោង

- ពាក្យថា យានយន្ត គឺជាយានដែលធ្វើចរាចរណ៍ ដោយ
ម៉ាស៊ីននៅលើផ្លូវ ដូចជាទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត រថយន្ត
ត្រាក់ទ័រ និងយានយន្តប្បករណ៍

- ពាក្យថា យានយន្តប្បករណ៍ គឺជាយានយន្តពិសេសដែល
មានឧបករណ៍ គ្រឿងចក្របំពាក់បន្ថែមដោយគ្មានផ្ទុកមនុស្ស ឬ
គ្មានផ្ទុកទំនិញនៅក្រៅកាប៊ីន ដូចជារថយន្តលាយស៊ីម៉ង់ត៍ ឬរថយន្ត
សម្រាប់បម្រើការងារសាងសង់ ផ្លូវ ស្ពាន ជាដើម

- ពាក្យថា អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ គឺជាអ្នកបើកបរយាន និងអ្នក
ថ្មើរជើង ដែលធ្វើដំណើរនៅលើផ្លូវ

- ពាក្យថា ទម្ងន់ទទេរបស់យាន គឺជាទម្ងន់របស់យានដែលគ្មាន
មនុស្ស ឬគ្មានទំនិញ ប៉ុន្តែមានប្រេងឥន្ធនៈសម្រាប់ផ្តល់ឱ្យយាន
មានឧបករណ៍ជួសជុល និងកង់បម្រុង

- ពាក្យថា ទម្ងន់ផ្ទុកអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្ស និងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញ ដែលកំណត់ដោយរោងចក្រផលិតយាន

- ពាក្យថា ទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកសរុបទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ផ្ទុកអតិបរមារបស់យាន។ បើសិនជាយានមានសណ្តោង ទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកនៃទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាននីមួយៗ

- ពាក្យថា ទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្ស និងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញ។ បើសិនជាយានមានសណ្តោងទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកនៃទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាននីមួយៗ

- ពាក្យថា ទម្ងន់សរុបជាក់ស្តែងរបស់យាន គឺជាផលបូកទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្ស និងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញជាក់ស្តែង

- ពាក្យថា រ៉ឺម៉ក គឺជាយានសម្រាប់ផ្គុំជាមួយរថយន្ត

- ពាក្យថា ស៊ីម៉ិរ៉ឺម៉ក គឺជាយានសម្រាប់ផ្គុំជាប់នឹងក្បាលរថយន្តសណ្តោង។

ជំពូកទី ២ **សញ្ញាចរាចរណ៍**

មាត្រា ៦.-

សញ្ញាចរាចរណ៍រួមមានផ្នែកសញ្ញាចរាចរណ៍នៅតាមផ្លូវ ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ គំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវ សញ្ញាបញ្ជា របស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ និងសញ្ញាផ្សេងៗទៀត ។

ផ្នែកសញ្ញាចរាចរណ៍ ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ និងគំនូសសញ្ញា ចរាចរណ៍ នៅលើផ្លូវត្រូវរៀបចំជាប្រព័ន្ធទាក់ទងស៊ីចង្វាក់គ្នាជា ហូរហែនៅតាមកន្លែងមានសារៈប្រយោជន៍ដែលធ្វើឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ ផ្លូវងាយស្រួលមើលឃើញ ។

សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់នៅតាមដងផ្លូវដែលមានលក្ខណៈមិន អចិន្ត្រៃយ៍ ត្រូវដាក់ក្នុងចម្ងាយសមស្របល្មមគ្រប់គ្រាន់តាមប្រភេទផ្លូវ ចំណាត់ថ្នាក់ផ្លូវ និងស្ថានភាពផ្លូវដែលអាចធ្វើឱ្យអ្នកបើកបរមាន ស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នជាមុនបាន ។

ហាមបិទក្រដាស ឬរបស់ផ្សេងៗទៀត ឬគូសវាសនៅលើផ្នែក សញ្ញា ឬប្រើប្រាស់ទម្រង់ផ្នែកសញ្ញា ឬនៅលើសម្ភារៈអ្វីផ្សេងៗទៀត ដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សញ្ញាចរាចរណ៍ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យអ្នក បើកបរមិនអាចមើលឃើញសញ្ញាចរាចរណ៍ច្បាស់បានល្អ ឬយល់ ខ្លឹមសារសញ្ញាចរាចរណ៍មិនបានត្រឹមត្រូវ ឬធ្វើឱ្យអ្នកបើកបរ ចាំងង្វែក ។

រូបភាព និងខ្លឹមសារស្តីពីសញ្ញាចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវកំណត់ នៅក្នុងប្រកាសរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៧.-

សញ្ញាបញ្ញារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ មានអត្ថន័យដូចខាងក្រោម :

- ដែស្តាំលើកឡើងលើ បាតដែលទៅមុខបែរទៅរកយានជំនិះដែលធ្វើចលនាមករកភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ជាសញ្ញាឱ្យប្រុងប្រៀបឈប់ លើកលែងតែអ្នកបើកបរណាដែលមិនអាចឈប់ដោយសុវត្ថិភាពគ្រប់គ្រាន់ អាចបន្តដំណើរទៅទៀតបាន

- ដែទាំងពីរ ឬដែមួយសន្លឹងតាមបណ្តោយស្នា មានន័យថាបញ្ឈប់ចរាចរណ៍នៃយានដែលមានចលនាមកពីមុខភ្នាក់ងារឬមកពីក្រោយខ្នងភ្នាក់ងារ

- ក្នុងកាយវិការដដែលនេះ យានជំនិះទាំងឡាយដែលមកពីខាងឆ្វេង ឬពីខាងស្តាំភ្នាក់ងារ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យឆ្លងកាត់

- ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍កាន់ចង្កៀងភ្លើងក្រហម ឬដំបងភ្លើងក្រហម ចង្កុលដាក់យានជំនិះណាមួយមានន័យថា បញ្ឈប់ចរាចរណ៍យានដែលត្រូវចង្កុលចំនោះ

- ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ អាចប្រើកញ្ចៃជំនួយក្នុងការធ្វើសញ្ញាចរាចរណ៍ខាងលើ ។

មាត្រា ៨.-

លំដាប់សិទ្ធិអាទិភាពត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ផ្នែកសញ្ញាចរាចរណ៍ មានសិទ្ធិអាទិភាពលើបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ ។

២- ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ មានសិទ្ធិអាទិភាពលើផ្នែកសញ្ញាចរាចរណ៍ ។

៣-សញ្ញាបញ្ញារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ មានសិទ្ធិ
អាទិភាពលើភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ គំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើ
ទ្រូងផ្លូវ ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍នៅតាមដងផ្លូវ និងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍
ទាំងឡាយ ។

ជំពូកទី ៣ អ្នកបើកបរយានជំនិះ

មាត្រា ៩.-

គ្រប់អ្នកបើកបរយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវអនុវត្តនូវវិធានការ ដូចខាងក្រោម ៖

១-អ្នកបើកបរយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំងចាប់ពី ៤៩សង់ទីម៉ែត្រតូចឡើងទៅ ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរតាមប្រភេទ យានយន្ត ។

២-នៅពេលបើកបរយានជំនិះ អ្នកបើកបរត្រូវមាន ស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ច ហើយស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលអាច ធ្វើសកម្មភាពបើកបរបានយ៉ាងស្រួល និងឆាប់រហ័សជាពិសេស លទ្ធភាពនៃការធ្វើចលនាមិនត្រូវឱ្យមានការរំខានឡើយ។ ហាម ផ្ទុកអ្នកដំណើរ ទំនិញ ឬវត្ថុផ្សេងៗ ដែលនាំឱ្យបាំងភ្នែកអ្នកបើកបរ។

៣-អ្នកបើកបរ និងអ្នកដំណើរដែលជិះនៅកៅអីខាងមុខ នៃរថយន្ត ត្រូវពាក់ខ្សែក្រវ៉ាត់សុវត្ថិភាពជាដាច់ខាត ។

៤-អ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្ត ត្រឹចក្រយានយន្ត និង ទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ត្រូវពាក់មួកការពារសុវត្ថិភាព ។

៥-ហាមផ្ទុកមនុស្ស ឬទំនិញពីមុខអ្នកបើកបរ ។

៦-ហាមក្មេងអាយុក្រោម ១០ឆ្នាំ អង្គុយនៅកៅអីខាងមុខ នៃរថយន្ត ដោយគ្មានមនុស្សចាស់អង្គុយជាមួយ ឬនិងគ្មានពាក់ខ្សែ ក្រវ៉ាត់សុវត្ថិភាព ។

៧-ទារកអាយុតិចជាង ១០ខែ ត្រូវដាក់ក្នុងកៅអីសម្រាប់ ទារកដេក និងមានខ្សែក្រវ៉ាត់សុវត្ថិភាពចងផ្អែកកៅអីនេះឱ្យជាប់ទៅ នឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត។

៨-កុមារមានអាយុចាប់ពី ១០ខែ ទៅ៤ឆ្នាំ ត្រូវអង្គុយ ក្នុងកៅអីសម្រាប់កុមារដែលមានខ្សែក្រវ៉ាត់សុវត្ថិភាពចងផ្អែក កៅអីនេះឱ្យជាប់ទៅនឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត។

៩-ហាមធ្វើឱ្យរំខានដល់អ្នករស់នៅជាប់តាមដងផ្លូវ និងអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ ។

១០-ហាមពិសាជាតិស្រវឹងដែលមានអត្រាជាតិអាកុល ចាប់ពី ០,២៥ មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥ ក្រាមក្នុង មួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ។

១១-ហាមបើកបរយានដែលមានកង់ ច្រវ៉ាក់ ដែក ផ្ទាល់លើទ្រូងផ្លូវ ។ យានជំនិះប្រភេទនេះ ត្រូវដឹកតាមយានដែល មានប្រភេទកង់កៅស៊ូ ។

១២-ហាមប្រើទូរស័ព្ទនៅពេលកំពុងបើកបរយានយន្ត។ ទូរស័ព្ទអាចប្រើប្រាស់បាន បើមានឧបករណ៍ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង ឬត្រូវ ឈប់យានយន្តដើម្បីប្រើទូរស័ព្ទ ។

មាត្រា ១០.~

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ហើយដែលគ្មាន គំនូសសញ្ញាបែងចែកទិសចរាចរណ៍ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើប្រាស់ពាក់ កណ្តាលទ្រូងផ្លូវផ្នែកខាងស្តាំ ដោយបើកបរកៀកទៅខាងស្តាំ ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិស ដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាបែងចែក គន្លងផ្លូវ អ្នកបើកបរត្រូវបើកបរកៀកទៅខាងស្តាំលើកលែងតែត្រូវ ការបត់ឆ្វេង ។ អ្នកបើកបរអាចប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវខាងឆ្វេងបាននៅពេល ជែង ឬឈប់ ។ ដោយឡែក នៅក្នុងទីប្រជុំជនការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវត្រូវ កំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១១.~

នៅលើគន្លងផ្លូវតម្រូវសម្រាប់យានជំនិះប្រភេទណាមួយ អ្នកបើកបរយានជំនិះប្រភេទដទៃ មិនត្រូវបើកបរចូលក្នុងគន្លងនេះទេ លើកលែងតែត្រូវចាកចេញ ឬចូលទៅក្នុងគន្លងផ្លូវរបស់ខ្លួន ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរហើយមានគំនូសបែងចែកទ្រូងផ្លូវ អ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកចំណែកផ្លូវខាងស្តាំ ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិសដែលមានគន្លងផ្លូវពីរ ឬច្រើនអ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំបំផុត ។ ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង អ្នកបើកបរអាចបើកបរបានលើគ្រប់គន្លងផ្លូវ ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរផ្ទុយគ្នា ហើយនៅលើចំណែកផ្លូវនៃទិសនីមួយៗដែលមានគន្លងផ្លូវពីរ ឬច្រើន អ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំបំផុត។ ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង អ្នកបើកបរអាចបើកបរបានលើគ្រប់គន្លងផ្លូវតាមទិសចរាចរណ៍ ។

ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង ដូចមានចែងនៅ វាក្យខ័ណ្ឌ៣ និងវាក្យខ័ណ្ឌ៤ខាងលើ យានជំនិះនៅក្នុងគន្លងណាមួយ លឿនជាងយានជំនិះនៅក្នុងគន្លងណាមួយទៀតមិនចាត់ទុកជាការជែងឡើយ។ ចំពោះអ្នកបើកបរយានដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី៣,៥តោន ត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំជានិច្ច លើកលែងមានការបត់ច្រក ឬនៅពេលជែងអាចប្រើប្រាស់គន្លងផ្លូវផ្សេងទៀតបាន ។ ដោយឡែកនៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១២.~

នៅពេលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍បញ្ចេញពន្លឺពណ៌លឿងជាសញ្ញា ឱ្យប្រុងប្រយ័ត្នត្រៀមឈប់ ឬចេញដំណើរទៅមុខ ពណ៌បៃតងជា សញ្ញាអនុញ្ញាតឱ្យយានជំនិះចេញដំណើរ ពណ៌ក្រហមគឺជាសញ្ញា ឃាត់ឱ្យឈប់ ។

នៅពេលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍បញ្ចេញពន្លឺក្រហមគឺជាសញ្ញា ឃាត់ឱ្យឈប់ អ្នកបើកបរត្រូវឈប់នៅមុខខ្សែបន្ទាត់គំនូសជាប់ពណ៌ សកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវ ឬមុខគំនូសសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ ។ បើគ្មាន ឧបសគ្គនៅខាងមុខ យានជំនិះខាងស្តាំបំផុតអាចបត់ស្តាំបាននៅត្រង់ ចំណុចភ្លើងក្រហមណា ដែលមានសញ្ញាអនុញ្ញាតបត់ស្តាំ ។

មាត្រា ១៣.~

អ្នកបើកបរត្រូវរាងតាមស្តាំដៃ នៅគ្រប់រង្វង់មូល ឬខឿន បែងចែកទ្រូងផ្លូវដែលជាឧបសគ្គនៃចលនាត្រង់ទៅមុខរបស់យាន ជំនិះ លើកលែងតែមានកំណត់ផ្ទុយ ។

មាត្រា ១៤.~

អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកបរទន្ទឹមគ្នានៅលើទ្រូងផ្លូវ ឬគន្លង ផ្លូវតែមួយបានទេ។ អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកបរកាត់ក្បួនយោធាឬក្បួន នគរបាល ឬក្បួនដង្ហែជាជួរផ្សេងៗ ។

មាត្រា ១៥.~

បែបបទនៃការសណ្តោងត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិដូចខាងក្រោម :

- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់សណ្តោងយានជំនិះ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើខ្សែកាប ឬដងដែក ឬឧបករណ៍សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ដែលធានាជាប់មាំល្អ និងងាយស្រួលក្នុងការបត់បែន

- ហាមអ្នកបើកបរប្រើខ្សែសណ្តោងចំពោះយានដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី៥តោនឡើងទៅ

- ហាមអ្នកបើកបរ សណ្តោងយានលើសពីមួយគ្រឿង ឬសណ្តោងយាន ដែលមានសណ្តោងរឺម៉ែក ឬស៊ីម៉ែន

- ហាមសណ្តោងទោចក្រយាន ឬទោចក្រយានយន្ត

- ហាមអ្នកបើកបរសណ្តោងរថយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលមានអ្នកដំណើរនៅក្នុងនោះ ក្រៅពីអ្នកកាន់ចង្កូត

- រថយន្តដែលមានសណ្តោងរឺម៉ែក ឬស៊ីម៉ែនត្រូវមានសញ្ញាត្រីកោណសមបាតដែលមានកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌លឿងពីរ ដាក់នៅកាងរថយន្តខាងមុខអមសងខាងផ្ទាក់លេខ ។

បច្ចេកទេសនៃការផ្គត់ផ្គង់សណ្តោងរឺម៉ែក ឬស៊ីម៉ែន និងការដោះរឺម៉ែក ឬស៊ីម៉ែនចេញពីរថយន្ត ឬក្បាលរថយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១៦._

នៅកន្លែងរថយន្តក្រុងឈប់នៅក្នុងទីប្រជុំជន អ្នកបើកបរយានជំនិះប្រភេទផ្សេងពីរថយន្តក្រុង ត្រូវបន្ថយល្បឿន ហើយបើចាំបាច់ត្រូវឈប់ ដើម្បីទុកឱ្យរថយន្តក្រុងចេញចូល ឬឈប់បានដោយងាយស្រួល ។

មាត្រា ១៧.-

ល្បឿនបើកបរយានជំនិះត្រូវកំណត់តាមល្បឿនដំបូង ដូចមាន ចែងខាងក្រោមនេះ ៖

១-ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះទូទៅ ៖

ក-នៅក្នុងទីប្រជុំជន ៖

- អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៣០គីឡូម៉ែត្រ ក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្ត ។

- អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៤០គីឡូម៉ែត្រ ក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះរថយន្តគ្រប់ប្រភេទ ។

ខ-នៅក្រៅទីប្រជុំជន ៖

អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៩០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ លើកលែងតែយានដឹកជញ្ជូនទំនិញ ដែល មានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥តោន ត្រូវកំណត់ល្បឿនអតិបរមា ត្រឹម ៧០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង និងយានដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ត្រូវកំណត់ល្បឿនអតិបរមាត្រឹម ៦០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

២-ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះដឹកវត្ថុធាតុមានគ្រោះថ្នាក់៖

ក-នៅក្នុងទីប្រជុំជន ៖

-អ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្ត ត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៣០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

-អ្នកបើកបររថយន្ត ត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៤០គីឡូម៉ែត្រ ក្នុងមួយម៉ោង ។

ខ-នៅក្រៅទីប្រជុំជន :

អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៧០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះយានយន្តដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ៣,៥តោន និងលើសពី៣,៥តោន ចំពោះរថយន្តប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធប្រាំងទប់នឹងភាពគាំងកង់ ។

ល្បឿនអតិបរមាត្រូវកំណត់ត្រឹម ៦០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះយានដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើស៣,៥តោន ដែលគ្មានប្រព័ន្ធប្រាំងទប់នឹងភាពគាំងកង់ ។

៣-ល្បឿនសម្រាប់យានយន្តបើកបរលើផ្លូវយន្តបថ :

ក-នៅក្នុងតំបន់ប្រជុំជន :

អ្នកបើកបរយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ៦០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

ខ-នៅក្រៅតំបន់ប្រជុំជន :

អ្នកបើកបរត្រូវប្រើល្បឿនអតិបរមា ១០០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ចំពោះយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ លើកលែងតែយានដឹកជញ្ជូនទំនិញ ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥តោន ត្រូវកំណត់ល្បឿនអតិបរមាត្រឹម ៨០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង និងយានដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ត្រូវកំណត់ល្បឿនអតិបរមាត្រឹម ៧០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

៤-ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះ មានសិទ្ធិអាទិភាព :

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី១ ចំណុចទី២ និងចំណុចទី៣នៃមាត្រានេះ មិនអនុវត្តចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្តក្បួននគរបាល ក្បួនយោធា កងអាវុធហត្ថ យានយន្តពន្លត់អគ្គិភ័យ យានយន្តសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ និងយានយន្តខ្លះទៀតដែលបន្លឺសូរស័ព្ទ ភ្លើងសញ្ញា ពិសេសនៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ចឡើយ ។

អ្នកបើកបរមិនត្រូវប្រើល្បឿនយឺតខុសប្រក្រតី ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ដែលធ្វើឱ្យរិះខានដល់យានជំនិះដទៃទៀតទេ។ អ្នកបើកបរដែលប្រើល្បឿនយឺត ត្រូវបើកបរអែបទៅខាងស្តាំ ដើម្បីទុកឱ្យអ្នកបើកបរដែលប្រើល្បឿនលឿនដែងពីខាងឆ្វេងដៃបានដោយងាយស្រួល ។

អ្នកបើកបរណាដែលត្រូវបង្ខំចិត្តបន្ថយល្បឿនឱ្យយឺតខុសប្រក្រតី ត្រូវឱ្យដំណឹងដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀតដោយប្រើភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន ហើយត្រូវបើកបរអែបទៅខាងស្តាំបំផុតនៃទ្រូងផ្លូវ ។

មាត្រា ១៨.~

ក្នុងគ្រប់ករណីអ្នកបើកបរត្រូវម្ចាស់ការលើល្បឿនបើកបររបស់ខ្លួនជានិច្ច ហើយត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនសមស្របទៅតាមសណ្ឋានភូមិសាស្ត្រ សភាពផ្លូវ ស្ថានភាពអាកាសធាតុ សភាពចរាចរណ៍ ស្ថានភាពយាន និងការផ្ទុករបស់យាន ដើម្បីអាចបញ្ឈប់យានបានទាន់ពេលវេលា និងដោយគ្មានគ្រោះថ្នាក់ ។

អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម :

- ១-នៅពេលជៀសគ្នា នៅលើផ្លូវចង្អៀត ។
- ២-នៅពេលជៀស ឬជែងរថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ឬរថយន្តដឹកជញ្ជូនកុមារដែលកំពុងឈប់ដាក់អ្នកដំណើរ ឬកុមារឡើងចុះ ។
- ៣-ពេលទៅជិតដល់ស្ពាន ឬជិតដល់ផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់ ។
- ៤-នៅពេលអាកាសធាតុមិនល្អ ដែលមិនអាចមើលឃើញបានឆ្ងាយ និងច្បាស់ ។

៥-នៅពេលប្តូរទិសចរាចរណ៍ ។

៦-នៅត្រង់ផ្លូវបត់ ផ្លូវកោង ផ្លូវអិល ផ្លូវប្រសព្វ ឬរង្វង់ មូល ។

៧-នៅពេលជិតដល់ទូលខ្ពស់ ឬពេលចុះចំណោត។

៨-នៅពេលជៀស ឬជែងក្បួនយានកំពុងឈប់ ឬនៅ ពេលជៀស ឬជែងក្បួនដង្ហែរផ្សេងៗ ។

៩-នៅពេលមានវត្តច្រងេងច្រងាង ឬមានផ្ទះសង់ច្រើន កៀកជាប់ទ្រូងផ្លូវ ។

១០-ក្នុងគ្រប់ករណី ដែលមានផ្លាកសញ្ញាឱ្យបន្ថយល្បឿន ឬ សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ ។

១១-កាលណាមានយានជំនិះរបស់នគរបាល យោធា ឬ អាវុធហត្ថ យានពន្ធតំអគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរ ពេទ្យ និងយានយន្ត ដែលមានបន្ទីស្ទរសំព្វ ឬភ្លើងសញ្ញា អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវទាំងអស់ត្រូវបន្ថយល្បឿន ហើយបើក អែបមកខាងស្តាំ បើចាំបាច់ត្រូវឈប់នៅកៀនបំផុតដែល អាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីសម្រួលផ្លូវឱ្យយានទាំងនេះ ធ្វើដំណើរ ទៅមុខដោយសុវត្ថិភាព។

១២-នៅកន្លែងមានសាលារៀនដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្បែរ ផ្លូវមិនលើសពី៥០ម៉ែត្រ។

មាត្រា ១៩.-

យានជំនិះមួយដែលធ្វើចរាចរណ៍នៅពីក្រោយយានជំនិះ មួយផ្សេងទៀត ត្រូវរក្សាទុកចន្លោះសុវត្ថិភាពគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីជៀស វាងការប៉ះទង្គិច នៅពេលដែលយានជំនិះខាងមុខបន្ថយល្បឿន ឬឈប់ដោយចៃដន្យ ។ ត្រូវរក្សាឱ្យកាន់តែវែងចន្លោះសុវត្ថិភាពនេះ

នៅពេលដែលល្បឿនយានកាន់តែលឿន។ នៅក្រៅទីប្រជុំជន យានជំនិះទាំងឡាយដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥តោន ឬមានបណ្តោយយានវែងលើសពី ៧ម៉ែត្របើកបរបន្តគ្នាក្នុងល្បឿនដូចគ្នា ចម្ងាយចន្លោះពីយានមួយទៅយានមួយ ត្រូវឃ្លាតគ្នាយ៉ាងតិច ៥០ម៉ែត្រ ។

មាត្រា ២០.-

ក្នុងការជែង អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវជែងគ្នានៅខាងធ្វេង ។ ប៉ុន្តែអ្នកបើកបរអាចជែងខាងស្តាំបាន បើសិនជាអ្នកបើកបរយានដែលត្រូវគេជែងនោះ បាននឹងកំពុងធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងធ្វេង ហើយឈប់ ឬត្រៀមដើម្បីបត់ធ្វេង ។

២-មុននឹងជែង អ្នកបើកបរត្រូវដឹងច្បាស់ថា ការជែងនេះ ឥតបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ដោយត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

ក-ឃើញច្បាស់ថា នៅខាងមុខគ្មានឧបសគ្គហើយអាចបរចូលទៅក្នុងចរន្តចរាចរណ៍ប្រក្រតីវិញបាននៅពេលជែងរួច ដោយមិនរំខានដល់ការធ្វើចរាចរណ៍របស់អ្នកដទៃឡើយ ។

ខ-គ្មានអ្នកបើកបរយានជំនិះណាមួយ ដែលនៅពីក្រោយខ្លួនចាប់ផ្តើមសុំជែងខ្លួន ។

គ-គ្មានឱ្យសញ្ញាសុំជែងយានផ្សេងទៀត ពីអ្នកបើកបរយានជំនិះខាងមុខខ្លួន ។

ឃ-ត្រូវដឹងច្បាស់ថា ល្បឿនសមមាត្រ រវាងយានទាំងពីរអាចឱ្យជែងក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុតបាន ។

ង-ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំជែង ដោយប្រើសញ្ញាប្តូរទិសខាងធ្វេង ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវប្រើបន្ថែមភ្លើងកូតហ្វាស្តាស្តានៅ ពេលយប់ ឬស៊ីផ្លែនៅពេលថ្ងៃ លើកលែងតែក្នុងទីប្រជុំជន ដែល ការប្រើប្រាស់ស៊ីផ្លែសុំជែងត្រូវហាមឃាត់ ។

ច-ត្រូវដឹងច្បាស់ថា អ្នកបើកបរយានជំនិះខាងក្រោយ និង ខាងមុខ បានដឹងអំពីការសុំជែងរបស់ខ្លួនហើយ ។

៣-អ្នកបើកបរយានខាងមុខនៅពេលដឹងថាយានខាងក្រោយ សុំជែង ត្រូវពិនិត្យចំណែកផ្លូវខាងមុខខ្លួន បើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវឱ្យ សញ្ញាប្តូរទិសខាងស្តាំ ឬលើកដៃធ្វេងឡើងលើបត់ទៅស្តាំ និងបន្ថយ ល្បឿនអែបទៅខាងស្តាំ ជាសញ្ញាឱ្យអ្នកបើកបរយានខាងក្រោយដែល សុំជែងដឹងថា អាចជែងបាន ។

ក្នុងករណីអ្នកបើកបរខាងមុខពិនិត្យឃើញថា នៅចំណែកផ្លូវ ខាងមុខខ្លួនមិនទំនេរ ឬមានឧបសគ្គ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងធ្វេង ឬលាតដៃធ្វេងសន្លឹងត្រង់ទៅខាងក្រៅជាសញ្ញាឱ្យដឹងថា ការជែង ពុំទាន់អាចធ្វើទៅបានទេ ។

៤-នៅពេលជែង ត្រូវបង្កើនល្បឿន និងទុកចន្លោះឃ្លាតពីគ្នា យ៉ាងតិច ១ម៉ែត្រ ។

៥-នៅលើទ្រូងផ្លូវគ្មានគំនូសបង្អួត អ្នកបើកបរយានអាច ជែង ដោយប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវមួយចំហៀងទៀតបាន លុះត្រាតែ ទង្វើនេះមិនធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ឬរំខានដល់យានដែលបើកបរផ្ទុយ នឹងទិសរបស់ខ្លួន ។

៦-នៅពេលជែងផុត អ្នកបើកបរត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាង ស្តាំវិញ ដើម្បីឱ្យដំណឹងថាខ្លួនត្រូវចូលក្នុងចរន្តចរាចរណ៍របស់ខ្លួនវិញ។

៧-ក្នុងករណីទ្រូងផ្លូវ មានគន្លងផ្លូវច្រើនតាមទិសចរាចរណ៍ តែមួយសម្រាប់ទិសដៅផ្សេងគ្នា យានស្ថិតនៅគន្លងណាមួយបើកបរ លឿនជាងយាននៅគន្លងណាមួយទៀត មិនចាត់ទុកជាការជែង ឡើយ ។

ហាមជែងគ្នា នៅក្នុងករណីខាងក្រោម :

- ជែងគ្នាជាបីជួរ (ជែងលើរថយន្តដែលកំពុងជែងគ្នា)
- នៅកន្លែងមានសញ្ញាហាមជែង
- នៅត្រង់ផ្លូវកោង ឬផ្លូវឡើងទួល លើកលែងតែការជែង នេះអាចទុកឱ្យផ្នែកទ្រូងផ្លូវខាងឆ្វេង គំនូសបង្វែរកណ្តាល នៅទំនេរបាន
- នៅជិត ឬត្រង់ផ្លូវបត់ ផ្លូវខ្លែង ផ្លូវរអិល
- នៅត្រង់កំពូលផ្លូវចោត ផ្លូវតូចចង្អៀត ឬផ្លូវដាក់សញ្ញា បន្ថយល្បឿន
- នៅលើស្ពាន ឬពេលចុះចំណោត
- នៅកន្លែងការដ្ឋាន
- នៅជិត ឬត្រង់កំណាត់ផ្លូវ ដែលទុកសម្រាប់ថ្មើរជើង ឆ្លងកាត់
- នៅផ្លូវក្រោមស្ពាន ឬផ្លូវក្នុងរូង
- នៅពេលមើលឃើញមិនច្បាស់ ដូចជាពេលភ្លៀងខ្លាំង ឬចុះអំពូខ្លាំង ឬដីហុយខ្លាំង
- នៅជិត ឬត្រង់ផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវរថភ្លើងដែលគ្មានរាំង
- នៅលើផ្លូវដែលមានទឹកលិច ។

មាត្រា ២១.-

ក្នុងការជៀស :

១-អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវជៀសគ្នាដោយប្រកាន់ស្តាំដៃរៀងៗខ្លួន ។

២-នៅមុនពេលជៀសគ្នា អ្នកបើកបរទាំងសងខាង ត្រូវជឿជាក់ថា ការជៀសគ្នានេះមិនបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ។

៣-ដើម្បីជៀសគ្នា អ្នកបើកបរត្រូវអែបខាងស្តាំដៃរៀងៗខ្លួនដោយទុកផ្លូវទំនេរនៅឆ្វេងដៃរបស់ខ្លួនឱ្យ បានធំបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

៤-ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវចង្អៀត ឬនៅលើផ្លូវដែលអាចមានគ្រោះថ្នាក់ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿនរៀងៗខ្លួន ។ ក្នុងករណីចាំបាច់យានជំនិះទាំងពីរត្រូវឈប់ ហើយបើជាយានជំនិះប្រភេទដូចគ្នា យានជំនិះណាចង់ទៅមុន ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំផ្លូវដោយលើកដៃ ឬដោយស៊ីឆ្នែនៅពេលថ្ងៃ ឬប្រើភ្លើងហ្វោកត្រង់ជាសញ្ញានៅពេលយប់ ហើយរង់ចាំយានជំនិះដែលមកពីមុខបញ្ជូនសញ្ញាយល់ព្រមឱ្យទៅមុនទើបធ្វើដំណើរទៅបាន ។ ប៉ុន្តែបើសិនជាយានប្រភេទខុសគ្នា អ្នកបើកបរយានជំនិះត្រូវទុកផ្លូវឱ្យយានដែលមានទំហំតូចជាងយានរបស់ខ្លួនធ្វើដំណើរទៅមុន ។

៥-ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវតូចដែលបរ បានយានជំនិះតែមួយ ហើយមានកន្លែងមួយដែលអាចជៀសគ្នាបានយានជំនិះណាដែលមកដល់កន្លែងនេះមុន ត្រូវឈប់រង់ចាំនៅកន្លែងនេះដើម្បីទុកឱ្យយានជំនិះមួយទៀតជៀសបានស្រួល ។

៦-ក្នុងករណីទ្រូងផ្លូវចង្អៀត មិនអាចជៀសគ្នាបាន ហើយចាំបាច់មានយានណាមួយត្រូវថយក្រោយ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

ក-ចំពោះយានជំនិះប្រភេទដូចគ្នា យានជំនិះណាចង់ទៅមុន ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំផ្លូវហើយត្រូវមានការយល់ព្រមថយក្រោយពីយាន

មួយទៀត ។

ខ-ចំពោះយានគ្មានសណ្តោង និងយានមានសណ្តោង យានគ្មានសណ្តោងត្រូវថយក្រោយ ។

គ-ចំពោះយានធុនស្រាល និងធុនធ្ងន់ យានធុនស្រាលត្រូវថយក្រោយ ។

ឃ-ចំពោះរថយន្តដឹកទំនិញ និងរថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ រថយន្តដឹកទំនិញត្រូវថយក្រោយ ។

៧-ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវចោតហើយចង្អៀត យានជំនិះចុះចំណោតត្រូវឈប់ ដើម្បីទុកឱ្យយានជំនិះឡើងចំណោតទៅមុន ។

៨-ក្នុងការជៀសគ្នា យានជំនិះណាមើលឃើញ នៅលើចំណែកផ្លូវរបស់ខ្លួនមានឧបសគ្គ ដូចជាផ្លូវខូច ឬមានយានជំនិះឈប់ស្ងៀមយានជំនិះនោះត្រូវឈប់ដើម្បីទុកឱ្យយានជំនិះមួយទៀតទៅមុន ។

៩-នៅលើស្ពានចង្អៀត ដែលបើកបរបានតែរថយន្តមួយគ្រឿង រថយន្តធុនធំត្រូវទុកសិទ្ធិឱ្យរថយន្តធុនស្រាលទៅមុន ។

១០-មុនពេលជៀសគ្នា នៅពេលយប់ក្រៅទីប្រជុំជន ហើយគ្មានចង្អៀងអគ្គិសនីយានជំនិះទាំងពីរ ត្រូវបិទភ្លើងហ្វារហើយបើកភ្លើងកូតវិញ ។

មាត្រា ២២.-

ការកំណត់សិទ្ធិអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វដូចខាងក្រោមនេះ :

១-គ្រប់អ្នកបើកបរនៅពេលទៅជិតដល់ផ្លូវប្រសព្វ ត្រូវបន្ថយល្បឿន និងពិនិត្យមើលថលនាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវ ដែលខ្លួនត្រូវឆ្លងកាត់នោះហើយត្រូវធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ដោយប្រុងប្រយ័ត្នបំផុត បើផ្លូវខាងមុខមិនស្រឡះល្អ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវធ្វើសញ្ញាឱ្យដំណឹង

ដល់អ្នកបើកបរ ដែលមកពីផ្លូវផ្សេងទៀត ដោយប្រើសញ្ញាសួរសុំព្រំពេលថ្ងៃ និងប្រើភ្លើងសញ្ញាកូតហ្វាស្តស្ថានៅពេលយប់។ នៅលើផ្លូវបាត់សិទ្ធិ អ្នកបើកបរត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនមួយដែលអាចបញ្ឈប់យានខ្លួនបាន ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិដល់យានដែលនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិទៅមុន។

២- ទោះជានៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌បៃតង ដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ទៅមុខបានក៏ដោយក៏អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកចូលទៅក្នុងផ្លូវប្រសព្វឡើយ បើសិនជាអំពើនេះអាចតម្រូវឱ្យខ្លួនបញ្ឈប់យានជំនិះនៅក្នុងផ្លូវប្រសព្វដោយសារតែមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង។ ក្នុងករណីបែបនេះ អ្នកបើកបរត្រូវឈប់នៅមុខផ្លូវប្រសព្វ ដើម្បីកុំឱ្យស្ទុះចរាចរណ៍យានដែលមកពីទិសផ្សេងទៀត ។

៣- នៅផ្លូវប្រសព្វដែលគ្មានសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរត្រូវទុកសិទ្ធិឱ្យអ្នកបើកបរយានដែលមកពីស្តាំរបស់ខ្លួនទៅមុន ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីផ្លូវប្រសព្វបែកជាបីដែលគ្មានសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរយាននៅផ្លូវដែលចប់ត្រូវទុកសិទ្ធិឱ្យអ្នកបើកបរយាននៅលើផ្លូវបន្តទៅមុន ។

៤- អ្នកបើកបរដែលទៅដល់រង្វង់មូល ទោះជាខ្លួនស្ថិតនៅលើផ្លូវប្រភេទណាក៏ដោយត្រូវផ្តល់សិទ្ធិអាទិភាពឱ្យអ្នកបើកបរដែលស្ថិតនៅក្នុងទ្រូងផ្លូវឯកទិសក្រវាត់រង្វង់មូលដែលមានសញ្ញាបង្ហាញទិសទៅមុន ។

៥- នៅពេលទៅដល់ផ្លូវប្រសព្វដែលមានដាក់សញ្ញាសម្គាល់សិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរត្រូវទុកផ្លូវឱ្យយានជំនិះដែលស្ថិតនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិអាទិភាពធ្វើដំណើរទៅមុន ហើយអាចឆ្លងកាត់ផ្លូវប្រសព្វនោះបាន តែនៅពេលណាដែលខ្លួនជឿជាក់ថាពុំមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ។

៦-នៅពេលទៅដល់ផ្លូវប្រសព្វ ដែលមានដាក់សញ្ញា “ឈប់” អ្នកបើកបរត្រូវឈប់ស្ងៀម នៅមុខគំនូសកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវ ដើម្បីទុកឱ្យយានជំនិះ និងថ្មើរជើងដែលនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិធ្វើដំណើរទៅមុន ហើយអាចឆ្លងកាត់ផ្លូវប្រសព្វនេះ តែនៅពេលណាដែលខ្លួនជឿជាក់ថាពុំមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ។

៧-ដោយឡែកអ្នកបើកបរត្រូវតែទុកឱ្យយានជំនិះបម្រើការរបស់នគរបាល យោធា អាវុធហត្ថ យានពន្ធដារអគ្គិភ័យ ឬយានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចដោយឱ្យសញ្ញាសូរស័ព្ទ និងសញ្ញាភ្លើងពិសេសឱ្យដឹងពីការមកដល់របស់ខ្លួនទៅមុន ។

៨-យានជំនិះដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចដូចខាងក្រោម មានសិទ្ធិអាទិភាពតាមលំដាប់ដូចតទៅ :

- យានពន្ធដារអគ្គិភ័យ
- យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ
- យាននគរបាល យោធា អាវុធហត្ថ ឬក្បួនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍នាំមុខ។

៩-មុននឹងបើកបរចេញពីផ្លូវឯកជន ដែលមិនបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ ដូចជា ពីច្រកគេហដ្ឋាន រោងចក្រ អគារ ឬទីលានផ្សេងៗ អ្នកបើកបរត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់បំផុត និងត្រូវទុកសិទ្ធិអាទិភាពឱ្យយានជំនិះ ឬអ្នកថ្មើរជើង ដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវបើកឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈទៅមុន។

១០-អ្នកបើកបរចេញមកពីផ្លូវលំ ឬផ្លូវដី ត្រូវទុកសិទ្ធិឱ្យអ្នកបើកបរលើផ្លូវផ្សេងទៀត ដែលមិនមែនជាផ្លូវលំ ឬផ្លូវដីទៅមុន។

១១-នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ បើទ្រូងផ្លូវមួយ មានចែកជាច្រើនគន្លងផ្លូវ ហើយមានគន្លងផ្លូវមួយ ឬច្រើនត្រូវបម្រុងសម្រាប់យានជំនិះ

ប្រភេទខ្លះធ្វើចរាចរណ៍ បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាទិភាពចរាចរណ៍ដែល មានចែងក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះអ្នកបើកបរដែលធ្វើ ចរាចរណ៍នៅលើគន្លងផ្លូវប្រភេទនេះ លើកលែងតែយានជំនិះដែល មានចែងក្នុងចំណុចទី៧ និងចំណុចទី៨។

មាត្រា ២៣.-

ក្នុងការឆ្លងកាត់ផ្លូវរថភ្លើង :

១-អ្នកបើកបរត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ និងត្រូវបន្ថយ ល្បឿននៅពេលជិតដល់ផ្លូវរថភ្លើង ។

២-អ្នកបើកបរ មិនត្រូវបរយានជំនិះរបស់ខ្លួនកាត់ផ្លូវរថភ្លើង ឡើយ បើដឹងថាយានជំនិះរបស់ខ្លួនមានបញ្ហាបច្ចេកទេស ឬស្ថានភាព ចរាចរណ៍មិនអនុគ្រោះ អាចជ្រុលទៅនាំឱ្យស្ទុះនៅកន្លែងនោះ ។

៣-នៅកន្លែងផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវរថភ្លើង មានដាក់រថា ឬរាំង អ្នកបើកបរមិនត្រូវបរចូលទៅទីនោះ នៅពេលដែលរាំងនោះបិទ ឬកំពុងបិទ ឬកំពុងបើកឡើយ ។

៤-នៅកន្លែងផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវរថភ្លើងពុំមានរថា ឬរាំង ឬផ្លាក សញ្ញា ឬភ្លើងសញ្ញាអ្វីទាំងអស់ អ្នកបើកបរអាចបើកបរកាត់ទីនោះ បានលុះត្រាជឿជាក់ថាពុំមានរថភ្លើងណាមួយមកដល់ឡើយ ។

៥-នៅកន្លែងមានឆ្នាំ នៅត្រង់ផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរ ត្រូវស្តាប់បញ្ហាឆ្នាំហើយ មិនត្រូវបង្កឱ្យមានឧបសគ្គដល់ការបិទ បើករថា ឬរាំងឡើយ ។

៦-កាលណាមានរថភ្លើងមកជិតដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ គ្រប់រូប ត្រូវឈប់ជាបន្ទាន់ ដើម្បីទុកផ្លូវឱ្យរថភ្លើងធ្វើចរាចរណ៍ទៅមុន។ គម្រោល សត្វទាំងអស់ ត្រូវរកវិធីទប់ស្កាត់ហ្វូងសត្វពាហនៈ កុំឱ្យឆ្លងកាត់ផ្លូវ រថភ្លើងជាដាច់ខាត ។

៧-កាលណារថភ្លើងបន្លឺសញ្ញាជិតមកដល់អ្នកបើកបរគ្រប់រូប ត្រូវឈប់យ៉ាងតិច ២ម៉ែត្រ ពីរថាំង ហើយបើគ្មានរថាំង មិនត្រូវឈប់តិចជាង ៥ម៉ែត្រ ពីផ្លូវថភ្លើងឡើយ ។

៨-ក្នុងករណី ដែលយានជំនិះគាំងដំណើរ ឬហូងសត្វធ្វើ ដំណើរចូលមកជ្រុលទៅលើផ្លូវថភ្លើង អ្នកបើកបរ ឬគម្រាលសត្វ ត្រូវរិះរកមធ្យោបាយយ៉ាងណាកុំឱ្យមានកើតជាឧបសគ្គ ដល់រថភ្លើង ឬ ត្រូវឱ្យដំណើរដល់ភ្នាក់ងារទទួលខុសត្រូវផ្លូវថភ្លើងដែលនៅជិត បំផុតនូវគ្រោះថ្នាក់ ដែលនឹងអាចកើតឡើងបាននោះ បើសិនជាខ្លួនមិន អាចបញ្ជៀសឧបសគ្គលើផ្លូវថភ្លើងដោយខ្លួនឯងបាន ។

មាត្រា ២៤.~

ក្នុងការឈប់ និងការចត នៅលើផ្លូវថ្នល់ :

១-គ្រប់យានជំនិះ ដែលឈប់ ឬចត មិនត្រូវបង្កឱ្យរិខានដល់ យានជំនិះផ្សេងៗទៀត ដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ។

២-នៅក្នុងទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះ ត្រូវឈប់ ឬចតនៅ តាមទិសដែលខ្លួនកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ដោយអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិ ដូចខាងក្រោម :

-ចំពោះទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរត្រូវចត ឬឈប់ ខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍របស់ខ្លួន

-ចំពោះទ្រូងផ្លូវឯកទិស ត្រូវចតឬឈប់ខាងស្តាំ ឬខាងឆ្វេង តាមទិសចរាចរណ៍លើកលែងតែមានផ្នែកសញ្ញាផ្ទុយ ។

៣-នៅក្រៅទីប្រជុំជន យានជំនិះត្រូវចត ឬឈប់សត្វពាហនៈ ត្រូវឈប់ក្រៅទ្រូងផ្លូវបើអាចធ្វើទៅបាន។បើគ្មានទីណាផ្សេងទៀត ដែលអាចចតបានក្រៅពីទ្រូងផ្លូវទេនោះត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិ ដែល មានចែងក្នុងចំណុចទី២ នៃមាត្រានេះ ។

៤-នៅពេលយប់ ឬនៅកន្លែងហាមឈប់ ឬចត គ្រប់រថយន្ត និងរ៉ឺម៉កដែលខូចគាំង ឬត្រូវបង្ខំឱ្យឈប់ ឬចតនៅលើទ្រូងផ្លូវ ត្រូវដាក់សញ្ញាជាដំណឹងក្នុងចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ។

៥-នៅក្នុងទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះ ត្រូវឈប់ ឬចតដាក់ទំនិញ ឬមនុស្សឡើងចុះនៅចម្ងាយមិនលើស ២៥សង់ទីម៉ែត្រពីគែមចិញ្ចើមផ្លូវ និងយ៉ាងតិច ៥ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោង និងចន្លោះយ៉ាងតិច១០ម៉ែត្រ ពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោងនៃមហាវិថី ។ នៅក្រៅទីប្រជុំជន យានទាំងអស់ត្រូវឈប់ ឬចតយ៉ាងតិចបំផុត ១០ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោង ។

៦-ក្នុងការចត មុនពេលដើរឆ្ងាយពីយានជំនិះរបស់ខ្លួន អ្នកបើកបរត្រូវចាប់ប្រៀងដៃ ឬមានវិធានការផ្សេងៗ ដើម្បីការពារគ្រោះថ្នាក់ជួយថាហេតុ នៅពេលដែលខ្លួនអវត្តមាន ។

៧-ការចត ឬឈប់យានជំនិះ ត្រូវហាមឃាត់ ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម :

- នៅលើទ្រូងផ្លូវ ចិញ្ចើមផ្លូវ ដែលទុកបម្រុងឱ្យធ្វើរជើង និងក្នុងចន្លោះយ៉ាងតិច ៥ម៉ែត្រពីមុខគំនូសឆ្លូតកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវសម្រាប់ អ្នកធ្វើរជើង ឬនៅលើគំនូសនេះ
- លើកន្លែងបម្រុងទុកសម្រាប់ការឈប់ ឬចត នៃយានប្រភេទខ្លះ
- នៅចន្លោះគែមទ្រូងផ្លូវ និងខ្សែបន្ទាត់បង្អួត បើសិនជានៅចន្លោះខ្សែគំនូសបង្អួត និងយានចតនេះតិចជាង ៣ម៉ែត្រ ដែលមិនអាចឱ្យយានមួយផ្សេងទៀតបរបានដោយឥតឆ្លងកាត់ ឬជាន់លើខ្សែគំនូសបង្អួត

- នៅជិតបង្គោលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬផ្នែកសញ្ញាចរាចរណ៍ ដែលធ្វើឱ្យបាំងភ្នែកអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ មិនអាចមើលឃើញសញ្ញាចរាចរណ៍ទាំងនេះបានទេ
- នៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលយាននេះ ធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ច្រកចូលចត ឬការឈប់នៃយានដទៃទៀត
- នៅលើស្ពាន លើផ្លូវក្រោមស្ពាន លើផ្លូវក្នុងរូង លើផ្លូវចោកខ្លាំង លើផ្លូវប្រសព្វលើផ្លូវកាត់រថភ្លើង លើផ្លូវក្នុងរង្វង់មូល ឬផ្លូវកោងខ្លាំង ដែលមិនអាចមើលឃើញយានផ្សេងទៀតពីចម្ងាយបាន
- នៅចន្លោះតិចជាង ២០ម៉ែត្រពីមុខផ្លូវរថភ្លើងឆ្លងកាត់
- នៅចន្លោះតិចជាង ១០ម៉ែត្រពីមុខ និងពីក្រោយទីតាំងប្រមូលរថស្រយាមពន្ធកម្មវិភាគ និងនៅមុខស្ថានីយ៍របស់យានពន្ធកម្មវិភាគ
- លើច្រកចេញចូល នៃអគារសាធារណៈ
- នៅមុខច្រកចេញ ចូលផ្ទះឯកជន លើកលែងតែយានរបស់ម្ចាស់ផ្ទះ
- ជាពីរជួរទន្ទឹមគ្នា
- នៅលើតែមន្ទីរពេទ្យ បើនៅតែម្ខាងទៀត ដែលឈមមុខគ្នាជាកន្លែងទុកសម្រាប់ឱ្យយានជំនិះចត លើកលែងតែក្នុងករណី ដែលអាចចតបានទាំងសងខាង
- នៅកន្លែងដែលមានសញ្ញាហាមឈប់ ឬហាមចត
- នៅលើទ្រូងផ្លូវថ្នល់លើសពី ៧២ម៉ែត្រ
- នៅចន្លោះតិចជាង ១០ម៉ែត្រពីមុខ និងពីក្រោយផ្នែកសញ្ញាកន្លែងរបស់រថយន្តក្រុងឈប់

- នៅចន្លោះតិចជាង ១ម៉ែត្រពីមុខ ឬពីក្រោយរថយន្ត ដែលឈប់ ឬចតបន្តកន្ទុយគ្នា
- នៅជិតផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ។

មាត្រា ២៥.-

ការបើកទ្វារយានជំនិះដើម្បីចុះ ឬឡើង ធ្វើបានតែពេលណា ដែលមិនបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃដែលកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវ នោះឡើយ និងត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ច ជាពិសេស ចំពោះការបើកទ្វារចុះ ឬឡើងនៅទ្វារខាងឆ្វេងយាន ។

មាត្រា ២៦.-

មុននឹងផ្លាស់ប្តូរទិសដៅនៃយានរបស់ខ្លួន ដូចជាក្នុងការ បត់ឆ្វេង ឬបត់ស្តាំពេលប្តូរគន្លងផ្លូវ ពេលអែបខាងដើម្បីឈប់ ឬចត អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន និងត្រូវជឿជាក់ជាមុនថា មិន បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ហើយត្រូវឱ្យសញ្ញាយ៉ាងច្បាស់ និង គ្រប់គ្រាន់ជាដំណឹងដល់អ្នកដទៃ ដែលកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវនោះដែរ។

មុនពេលចេញដំណើរពីចំណត អ្នកបើកបរត្រូវឱ្យសញ្ញា យ៉ាងច្បាស់ និងគ្រប់គ្រាន់ជាដំណឹងដល់អ្នកដទៃដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ផ្លូវនោះ ដោយត្រូវជឿជាក់ថាការចេញដំណើររបស់យានយន្ត គ្មានបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃឡើយ។

លើកលែងតែមានបញ្ជារបស់នគរបាលចរាចរណ៍ ឬគំនូស សញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវក្នុងការបត់ឆ្វេង បត់ស្តាំ បត់ត្រឡប់ ក្រោយ ឬថយក្រោយ អ្នកបើកបរត្រូវគោរពតាមការណែនាំដូច ខាងក្រោម :

១-ការបត់ធ្វេង :

- មុននឹងធ្វើការបត់ធ្វេង ត្រូវក្រឡេកមើលក្រោយតាមកញ្ជក់មើលក្រោយ ពិសេសតាមកញ្ជក់ខាងធ្វេង ដើម្បីឱ្យដឹងទីតាំង និងចលនាចរាចរណ៍នៅពីខាងក្រោយ

- ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសទៅខាងធ្វេងឱ្យបានចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ពីកន្លែងដែលត្រូវបត់ និងបន្ថយល្បឿន ហើយបើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវបើកអែបគំនូសបង្អួតកណ្តាលទ្រូងផ្លូវ

- នៅពេលរៀបនឹងបត់ធ្វេង ត្រូវមើលធ្វេង ស្តាំ និងមើលធ្វេងម្តងទៀតពិសេសមើលចរាចរណ៍យានមកពីទិសផ្ទុយ ។ បើផ្លូវទំនេរត្រូវបត់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ពិសេសចំពោះថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ ។ បើផ្លូវមិនទំនេរត្រូវរង់ចាំដោយទុកឱ្យអ្នកបើកបរយានដែលមកពីទិសផ្ទុយ និងមកពីទិសខាងស្តាំទៅមុន ។

- ការបត់ធ្វេងត្រូវធ្វើតាមបែបសៀវភៅ គឺបត់ពីក្រោយចរាចរណ៍យានមកពីទិសផ្ទុយ លើកលែងតែមានការណែនាំពីនគរបាលចរាចរណ៍ ។

២-ការបត់ស្តាំ :

- មុននឹងធ្វើការបត់ស្តាំ ត្រូវក្រឡេកមើលតាមកញ្ជក់មើលក្រោយ ពិសេសតាមកញ្ជក់ខាងស្តាំ ដើម្បីឱ្យដឹងទីតាំង និងចលនាចរាចរណ៍យាននៅពីខាងក្រោយ

- បើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងស្តាំ ឱ្យបានចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ពីទីកន្លែងដែលត្រូវបត់ និងបន្ថយល្បឿន ហើយបើកអែបមកស្តាំ

- នៅពេលរៀបនឹងបត់ស្តាំ ត្រូវមើលធ្វេង ស្តាំ ហើយត្រូវមើលក្រោយតាមកញ្ជក់ខាងស្តាំម្តងទៀត ជាពិសេសត្រូវជឿជាក់ថាគ្មានឧបសគ្គនៅខាងស្តាំផ្នែកខាងក្រោយឡើយ។ បើទំនេរ

ត្រូវបើកឱ្យកៀកស្តាំបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន និងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន ចំពោះថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ ។

៣-ការបត់ត្រឡប់ក្រោយ និងថយក្រោយ :

- អ្នកបើកបរដែលមានបំណងបត់ត្រឡប់ក្រោយ ឬថយ ក្រោយត្រូវជឿជាក់ថាទង្វើនេះមិនធ្វើឱ្យរិះខានខ្លាំង ឬបណ្តាលឱ្យមាន គ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀតឡើយ

- ចំពោះការបើកបរថយក្រោយ អ្នកបើកបរត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន និងក្រឡេកមើលចលនាចរាចរណ៍ខាងក្រោយយានគ្រប់វិនាទី ពិសេសមុននឹងថយក្រោយ ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នមើលឱ្យបានសព្វជ្រុង ជ្រោយ ចំពោះក្មេងតូច ឬសត្វតូចៗនៅខាងក្រោយ

- ហាមបត់ត្រឡប់ក្រោយ នៅក្នុងករណីដូចខាងក្រោម :

- នៅជិតផ្លូវប្រសព្វ ឬជិតផ្លូវកាត់រថភ្លើង
- នៅត្រង់ផ្លូវកោងដែលអ្នកបើកបរមិនអាចមើលឃើញយាន ផ្សេងៗទៀតបានក្នុងចម្ងាយ ១៥០ម៉ែត្រ
- នៅជិតដល់កំពូលខ្ពស់ និងចុះពីកំពូលខ្ពស់
- នៅកន្លែងដែលមានសញ្ញាហាមបត់ត្រឡប់ក្រោយ
- នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិស ។

មាត្រា ២៧.-

នៅពេលមានថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្ត ដូចខាងក្រោម :

១-គ្រប់ករណីទាំងអស់ អ្នកបើកបរត្រូវតែឈប់នៅពេលថ្មើរជើង កំពុងឆ្លងកាត់ ឬរៀបនឹងឆ្លងកាត់នៅកន្លែងដែលមានគំនូសសញ្ញា សម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ ។

២-នៅត្រង់កន្លែងផ្លូវប្រសព្វ ឬនៅជិតកៀកផ្លូវប្រសព្វ អ្នកបើកបរត្រូវហាមឃាត់ ក្នុងការធ្វើឱ្យអាក់ខាន ឬរាំងស្ទះដល់ថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ទោះជាគ្មានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ក៏ដោយ ។

៣-ក្នុងករណីមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ ដែលមានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬមានភ្នាក់ងារបញ្ជាចរាចរណ៍នៅទីនោះ ទោះជាមានភ្លើងពណ៌បៃតង ឬមានបញ្ជាភ្នាក់ងារឱ្យទៅមុខក៏ដោយ អ្នកបើកបរមិនត្រូវធ្វើឱ្យរិខាន ឬធ្វើឱ្យស្ទះដល់ថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់នៅលើគំនូសសញ្ញាថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ឡើយ ។ ចំពោះអ្នកបើកបរដែលបត់ចូលទ្រូងផ្លូវផ្សេងទៀត ហើយនៅទ្រូងផ្លូវនោះមានថ្មើរជើងកំពុងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿនបើចាំបាច់ត្រូវឈប់ ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិឱ្យថ្មើរជើងឆ្លងកាត់រួចរាល់សិន ។

៤-ក្នុងករណីមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ ដែលគ្មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬគ្មានភ្នាក់ងារបញ្ជាចរាចរណ៍នៅទីនោះ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន ឬបើចាំបាច់ត្រូវឈប់ ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិឱ្យថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ ឬរៀបនឹងឆ្លងកាត់ទៅមុន ។

ជំពូកទី ៤
ការប្រើភ្លើង និង សូរស័ព្ទយានជំនិះ

មាត្រា ២៨.-

នៅពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់ គ្រប់គ្រាន់ ដូចជានៅពេលភ្លៀងខ្លាំង ចុះអំពូ ឬឆ្លងកាត់ផ្លូវក្នុងរូង អ្នកបើកបរយាននៅលើទ្រូងផ្លូវ ត្រូវប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញា តាម លក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១-ក្នុងករណីកំពុងបើកបរយានយន្ត :

ក-ភ្លើងហ្វារ : នៅពេលយប់ នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលគ្មានអគ្គិសនី បំភ្លឺ ជាទូទៅត្រូវប្រើភ្លើងហ្វារ ដើម្បីមើលទៅមុខឱ្យបានឆ្ងាយ តែត្រូវ ប្រុងប្រយ័ត្នកុំឱ្យរិខានដល់ចរាចរណ៍ដែលមកពីទិសផ្ទុយ។

ហាមបើកភ្លើងហ្វារនៅក្នុងទីក្រុង ឬទីប្រជុំជនដែលមានភ្លើង អគ្គិសនីបំភ្លឺគ្រប់គ្រាន់ លើកលែងតែករណីធ្វើសញ្ញាសុំដេង ឬសុំ បើកផ្លូវដោយប្រើឆ្នាំងស្រាជាមួយភ្លើងតូត ។

ខ-ភ្លើងតូត : ត្រូវប្រើភ្លើងតូត ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម :

- នៅពេលយប់ នៅក្នុងទីប្រជុំជន និងក្រៅទីប្រជុំជន ដែលមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមផ្លូវ
- នៅពេលយប់ នៅក្រៅទីប្រជុំជនដែលគ្មានចង្អៀងអគ្គិសនី បំភ្លឺតាមផ្លូវ ក្នុងករណីរៀបនឹងជៀសយានមួយផ្សេងទៀត និងនៅ ពេលបើកបរពីក្រោយជិតយានជំនិះមួយទៀត
- នៅពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនសូវច្បាស់ ដោយអាកាសធាតុ មិនល្អ ដូចជានៅពេលភ្លៀងខ្លាំង ឬចុះអំពូ
- ភ្លើងតូតអាចប្រើប្រាស់ឆ្នាំងស្រាសឹងភ្លើងហ្វារធ្វើឱ្យមានពន្លឺ ភ្លឺបភ្លែត។ ជាសញ្ញាជំនួសស៊ីផ្លេនៅពេលថ្ងៃ ។

គ-ភ្លើងទីតាំង : នៅពេលយប់ ក្នុងទីប្រជុំជន យានជំនិះ ទាំងឡាយដែលកំពុងបើកបរយ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រូវមានភ្លើង ទីតាំងដែរ ដោយមិនចាប់ប្រើភ្លើងភ្លាម បើសិនជាទ្រូងផ្លូវមានពន្លឺ ភ្លើងអគ្គិសនីគ្រប់គ្រាន់។ ភ្លើងទីតាំងនេះប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រាប់ វត្តមានយាន និងទំហំយានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមើលពីមុខ។

ឃ-ភ្លើងផ្សេងៗ: នៅពេលយប់ ឬនៅពេលថ្ងៃដែលមាន អាកាសធាតុមិនល្អមិនអាចមើលទៅមុខឃើញច្បាស់ អ្នកបើកបរ ត្រូវប្រើ :

-ភ្លើងក្រហម: សម្រាប់ប្រាប់វត្តមាននៃយានជំនិះ និងទំហំ ទទឹងយានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមើលពីក្រោយ

-ភ្លើងបំភ្លឺផ្ទះលេខ: សម្រាប់ឱ្យគេមើលលេខសម្គាល់យានជំនិះ ឃើញច្បាស់ពីខាងក្រោយ

-ភ្លើងទទឹងយាន: បង្ហាញទំហំទទឹងយាន ឬបន្ទុកច្រងេង ច្រងាងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត

-ភ្លើងសញ្ញាប្តូរទិស: សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ ផ្លូវផ្សេងទៀត នៅពេលប្តូរទិសទៅឆ្វេង ឬទៅស្តាំ

-ភ្លើងសញ្ញាថយក្រោយ: សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នក ប្រើប្រាស់ផ្លូវនៅខាងក្រោយ យាននៅពេលធ្វើចលនាថយក្រោយ

-ភ្លើងស្តុប: សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវខាងក្រោយ យាន នៅពេលជាន់ ឬចាប់ប្រាំង ដើម្បីបន្ថយល្បឿន ឬបញ្ឈប់យាន

-ភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន: សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ ផ្លូវផ្សេងទៀត នូវគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមានឡើង ដូចជានៅពេល អ្នកបើកបរត្រូវបង្ខំចិត្តបើកបរក្នុងល្បឿនយឺត ដោយមូលហេតុអូស សណ្តោងរថយន្តខូច ឬផ្ទុកវត្ថុច្រងេងច្រងាង និងនៅពេលឈប់ ឬចតលើទ្រូងផ្លូវក្រៅទីប្រជុំជន ដោយមូលហេតុយានខូច ឬជាប់

ទាក់ទងនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬធ្លាក់ទំនិញមិនអាចលើកវិញបានភ្លាមៗ។

-ភ្លើងចុះអំពូ : សម្រាប់ប្រើនៅពេលចុះអំពូ ឬភ្លៀងខ្លាំង។
ភ្លើងចុះអំពូអាចប្រើដើម្បីជំនួសភ្លើងភ្លួត ឬអាចប្រើបន្ថែមលើភ្លើង
ភ្លួតបាន ។

២-ក្នុងករណីកំពុងបើកបរយានដែលមិនមែនយានយន្ត
អ្នកបើកបរយានប្រភេទដូចខាងក្រោម ត្រូវអនុវត្តដូចតទៅនេះ :

-រទេះអូសទាញដោយមនុស្ស ត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺ
ពណ៌ស ឬល្បឿងដាក់នៅខាងមុខ និងភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌
ក្រហមមួយដាក់នៅខាងក្រោយ។ ភ្លើងទាំងពីរនេះដាក់នៅជ្រុង
ឈមនឹងទ្រូងផ្លូវ

-រទេះអូសទាញដោយសត្វ ត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺ
ពណ៌ស ឬល្បឿងពីរដាក់នៅខាងមុខជ្រុងសងខាង និងត្រូវមានភ្លើង
ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមពីរដាក់នៅខាងក្រោយ ជ្រុងសងខាង

- ទោចក្រយាន និងត្រីចក្រយាន ត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់
ចាំងពន្លឺពណ៌សយ៉ាងតិចមួយនៅខាងមុខ និងត្រូវមានភ្លើង ឬ
កញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមយ៉ាងតិចមួយ ឬភ្លើងក្រហមមួយ
នៅខាងក្រោយ

-រ៉ឺម៉កសណ្តោងដោយម៉ូតូ ឬដោយកង់ ត្រូវមានកញ្ចក់
ចាំងពន្លឺ ឬភ្លើងពណ៌ក្រហម ពីរដាក់នៅខាងក្រោយជ្រុងសងខាង

-យានប្រភេទទាំងនេះត្រូវឈប់ ឬចតតម្រៀបគ្នានៅជិត
តែមបំផុតនៃទ្រូងផ្លូវ។

៣-ក្នុងករណីឈប់ ឬចត យានយន្តនៅលើទ្រូងផ្លូវ ដែលគ្មាន
ភ្លើងអគ្គិសនីសាធារណៈបំភ្លឺ ត្រូវប្រើ :

- ភ្លើងទីតាំង : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ ដែលមកពីខាងមុខដឹងពីវត្តមានយាន និងទំហំទទឹងយាន

- ភ្លើងក្រហម : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ ដែលមកពីខាងក្រោយដឹងពីវត្តមានយាន និងទំហំទទឹងយាន

- ភ្លើងបំភ្លឺផ្ទះលេខ : សម្រាប់ឱ្យគេមើលលេខសម្គាល់យានជំនិះ ឃើញច្បាស់ពីខាងក្រោយ ។

នៅទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាដែលបានចែងក្នុង វាក្យខ័ណ្ឌនេះ មិនចាំបាច់ប្រើប្រាស់ទេ បើមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺ តាមទ្រូងផ្លូវ ហើយមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់អាចឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ មើលយាន បានច្បាស់ពីចម្ងាយដ៏សមល្មម។

៤- ក្នុងករណី ចត្តិម៉ក ឬសីមីរ៉ុម៉កដែលផ្តាច់ចេញពីរថយន្ត ត្រូវចតអែបចិញ្ចើមផ្លូវ ឬជាយផ្លូវ ហើយត្រូវប្រើភ្លើងស ឬល្បឿង មួយនៅខាងមុខ និងភ្លើងក្រហមមួយនៅខាងក្រោយ។ ភ្លើងនីមួយៗ ត្រូវដាក់នៅជ្រុងនៃយាន “ជ្រុងរ៉ុម៉ក” ដែលឈមមុខទៅនឹង ទ្រូងផ្លូវ ដែលរ៉ុម៉ក ឬសីមីរ៉ុម៉កតម្រៀបគ្នាតាមបណ្តោយនោះ ។ នៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ភ្លើងនេះមិនចាំបាច់ទេ ប្រសិនបើ មានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមទ្រូងផ្លូវដែលមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់អាចឱ្យ អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវមើលឃើញយានជំនិះដែលចតនៅលើទ្រូងផ្លូវ ពីចម្ងាយសមល្មមបាន ។

៥- ក្នុងករណីយានជំនិះត្រូវបង្ខំឱ្យឈប់ ឬចតនៅលើទ្រូង ផ្លូវដែលអាចបង្កជាឧបសគ្គ ឬគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដូចជានៅ ជិតផ្លូវប្រសព្វ ផ្លូវបត់ ផ្លូវកោង ផ្លូវចុះទួល និងផ្លូវកាត់ផ្លូវរថភ្លើង ដោយមូលហេតុយានខូចគាំង ឬជាប់ទាក់ទិននឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ហើយមិនអាចរកិលយានចេញពីទ្រូងផ្លូវបាននោះ អ្នកបើកបរត្រូវ ប្រាប់ដំណឹងអំពីឧបសគ្គដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀត ដោយប្រើភ្លើង

សញ្ញាអាសន្ន ឬដាក់សញ្ញាត្រីកោណយ៉ាងតិចចម្ងាយ ៣០ម៉ែត្រពី ខាងក្រោយយាន ។ ចំពោះយានដែលមានទំនិញធ្លាក់លើទ្រូងផ្លូវ ហើយមិនអាចលើកទំនិញបានភ្លាមៗនោះ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្រាប់ដំណឹង ដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀត ដោយប្រើសញ្ញាត្រីកោណ និងភ្លើង សញ្ញាអាសន្នព្រមគ្នា ឬយ៉ាងហោចណាស់ក៏ប្រើសញ្ញាត្រីកោណ មួយនៅចម្ងាយយ៉ាងតិច៣០ម៉ែត្រពីទំនិញនោះ ។

៦- ក្នុងករណីយាន បម្រើការនគរបាល យោធា អាវុធហត្ថ ពន្ធតំអគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ច អ្នកបើកបរមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាពិសេសបានគ្រប់ពេល វេលា ។

មាត្រា ២៩.-

ការប្រើប្រាស់សួរសុំព្វយានជំនិះ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១- ការប្រើប្រាស់សញ្ញាសួរសុំព្វ “ស៊ីផ្លេ” ត្រូវអនុញ្ញាត ឱ្យប្រើប្រាស់តែនៅពេលថ្ងៃ ដើម្បីឱ្យដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ ដទៃទៀត ដើម្បីជៀសវាងនូវគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមានឡើង ជាយថាហេតុ ។

២- នៅក្រៅទីប្រជុំជន សញ្ញាសួរសុំព្វនេះ ត្រូវប្រើផងដែរ សម្រាប់ឱ្យដំណឹងនៅពេលសុំជែង ។

៣- សញ្ញាសួរសុំព្វ ត្រូវប្រើក្នុងរយៈពេលខ្លី គឺមិនយូរជាង ការចាំបាច់ឡើយ ។

៤- ចាប់ពីពេលថ្ងៃលិចរហូតដល់ថ្ងៃរះ ការឱ្យដំណឹងដោយ សញ្ញាសួរសុំព្វត្រូវជំនួសដោយសញ្ញាភ្លើងភ្លុកហ្វាស្កាស់គ្នា ។

៥- នៅពេលយប់ ក្នុងទីប្រជុំជន សញ្ញាភ្លើងភ្លុក ហ្វាស្កាស់គ្នា អាចប្រើផងដែរនៅពេលសុំជែង។

៦-ចំពោះអ្នកបើកបរយានបម្រើការនគរបាល យោធា អារុធិហត្ថ ពន្ធតំអគ្គីភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យដែលកំពុងបំពេញ ភារកិច្ច មានសិទ្ធិប្រើប្រាស់សញ្ញាសួរសុំព្វពិសេសបានគ្រប់ពេល វេលា ។

៧-ហាមប្រើស៊ីឆ្នេរខ្យល់នៅក្នុងទីក្រុង ទីប្រជុំជន ឬនៅជិត មន្ទីរពេទ្យ ។

មាត្រា ៣០.-

ការប្រើភ្លើងសញ្ញា និងសួរសុំព្វពិសេស ត្រូវអនុវត្តដូច ខាងក្រោម :

១-ភ្លើងសញ្ញាពិសេស គឺជាភ្លើងបន្ថែមមានជះពន្លឺធ្លាក់បន្ទោរ ភ្លឺបភ្លែតៗ វិលជុំវិញនិងមានច្រើនពណ៌ ដែលមានអត្ថន័យដូច ខាងក្រោម :

ក-ភ្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌ខៀវ ឬក្រហមត្រូវប្រើសម្រាប់ តែយានដែលមានសិទ្ធិអាទិភាព ដូចជាយានបម្រើការនគរបាល យោធា អារុធិហត្ថ ពន្ធតំអគ្គីភ័យ និងសង្គ្រោះបន្ទាន់ របស់ មន្ទីរពេទ្យនៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច ដើម្បីឱ្យដំណឹងពីវត្តមាន យានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ។

ខ-ភ្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌លឿងទុំ ត្រូវប្រើសម្រាប់តែយាន បម្រើការងារសាធារណៈ ដូចជាយានលាងសម្អាតផ្លូវ យានថែទាំ ជួសជុលផ្លូវ និងយានដឹកជញ្ជូនពិសេសដែលបំពាក់ភ្លើងសញ្ញា ពិសេសនេះ ហើយត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនយឺត ។

២-សញ្ញាសួរសុំព្វពិសេស គឺជាសញ្ញាសួរសុំព្វបន្ថែមដែល ប្រើប្រាស់សម្រាប់យានមានសិទ្ធិអាទិភាព ដូចជាយានបម្រើ ការងារនគរបាល យោធា អារុធិហត្ថ ឬពន្ធតំអគ្គីភ័យដែលមាន

បន្ថែមសំឡេងស៊ីរ៉េនរោទី ។ ចំណែកឯយានសង្គ្រោះបន្ទាន់សម្រាប់
មន្ទីរពេទ្យមានបន្ថែមសំឡេងរោទី ពីរដងឡើងចុះ។ ។

៣-នៅពេលយានមានសិទ្ធិអាទិភាព ប្រើភ្លើងសញ្ញា និងសញ្ញា
សួរសុំព្រឹសេស អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ត្រូវបន្ថយល្បឿន
អែបខាងស្តាំ ឬឈប់ដើម្បីទុកឱ្យយានទាំងនេះជែង ជៀស ឬឆ្លង
កាត់ដោយងាយស្រួល ។

ដោយឡែកនៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច អ្នកបើកបរយាន
មានសិទ្ធិអាទិភាពខាងលើនេះ អាចបើកបរ :

- បញ្ជ្រាសទិសនៅលើផ្លូវឯកទិស
- នៅពេលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ បញ្ចេញពន្លឺពណ៌ក្រហម
- ក្នុងល្បឿនមិនកំណត់
- ដោយមានសិទ្ធិអាទិភាពលើផ្លូវប្រសព្វ
- កាត់ ឬជាន់ខ្សែគំនូសបង្អួតជាប់ ។

ទោះបីក្នុងករណីណាក៏ដោយ អ្នកបើកបរយានប្រភេទនេះ
ត្រូវបើកបរដោយប្រុងប្រយ័ត្នជានិច្ច ដើម្បីជៀសវាងគ្រោះថ្នាក់
ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត និងត្រូវគោរពសញ្ញាបញ្ជាដោយ
ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ជាដាច់ខាត ។

មាត្រា ៣១.-

ការបំពាក់សញ្ញាសួរសុំព្រឹសេស ភ្លើងបំភ្លឺ ឬភ្លើងលំអរផ្សេងៗទៀត
ក្រៅពីការកំណត់លក្ខណបច្ចេកទេសរបស់យានជំនិះ ត្រូវហាម
ឃាត់ ។

ជំពូកទី ៥
ថ្មើរជើង និងអ្នកស្វែង ឬអ្នកដឹកសត្វ

មាត្រា ៣២.-

ថ្មើរជើង និងអ្នកស្វែង ឬអ្នករុញរទេះដែលត្រូវគោរពភ្លើងសញ្ញា ចរាចរណ៍ ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬសញ្ញាបញ្ជាបស់ភ្នាក់ងារ ចរាចរណ៍ ។

ថ្មើរជើង ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-ហាមប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវបើនៅសងខាងទ្រូងផ្លូវមាន ចិញ្ចើមផ្លូវ ឬជាយផ្លូវដែលជាកន្លែងបម្រុងទុកឱ្យថ្មើរជើងទៅមក។

២-អនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវបើចិញ្ចើមផ្លូវ ឬជាយផ្លូវ គ្មានលទ្ធភាពឱ្យថ្មើរជើងប្រើប្រាស់បាន ហើយត្រូវដើរឱ្យកៀកជិត ចិញ្ចើមផ្លូវតាមទិសចរាចរណ៍ ។

៣-គ្រប់ថ្មើរជើងដែលមានបំណងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ មិនត្រូវ ឈានចូលទ្រូងផ្លូវដោយគ្មានការប្រុងប្រយ័ត្នឡើយ ។ ថ្មើរជើងត្រូវ ឆ្លងកាត់តាមគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើង បើសិនជាមានគំនូស សញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងនៅជិតនោះ ។

៤-នៅកន្លែងដែលមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លង កាត់ :

- ថ្មើរជើងត្រូវគោរពធ្វើតាមបញ្ជាភ្នាក់ងារនគរបាល ចរាចរណ៍ ឬតាមសញ្ញាភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍

- នៅកន្លែងដែលគ្មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬគ្មានភ្នាក់ងារ នគរបាលចរាចរណ៍បញ្ជាទេ ថ្មើរជើងមុននឹងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ត្រូវ ប្រាកដថាការឆ្លងកាត់នេះពុំបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ដោយប្រមាណគិតដល់ភាពមើលច្បាស់នូវចម្ងាយ និងល្បឿនរបស់

យានដែលកំពុងរត់លើទ្រូងផ្លូវ ។

៥-នៅកន្លែងដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ :

-ថ្មើរជើងមុននឹងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ត្រូវជឿជាក់ថាទង្វើនេះអាចធ្វើទៅបានដោយគ្មានការរិះខានចរាចរណ៍យាន ឬធ្វើឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ

-នៅពេលឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ហាមថ្មើរជើងឆ្លងកាត់កន្លែងប្រសព្វនៃទ្រូងផ្លូវ។ថ្មើរជើងត្រូវឆ្លងកាត់តាមបន្ទាត់កែងនៃអ័ក្សទ្រូងផ្លូវ និងហាមបង្អែបង្អង់ ឬឈប់នៅលើទ្រូងផ្លូវបើសិនគ្មានការចាំបាច់។

៦-ហាមក្មេងអាយុតិចជាង៦ឆ្នាំ ដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់ ។

៧-ចំពោះជនងងឹតភ្នែកទាំងពីរ ដែលធ្វើដំណើរលើផ្លូវថ្នល់និងឆ្លងកាត់ផ្លូវថ្នល់ត្រូវមានអ្នកនាំផ្លូវ។

មាត្រា ៣៣.~

ក្បួនដង្ហែ ផ្សេងៗដែលបានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច :

-ត្រូវហែនៅអែបទ្រូងផ្លូវខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍ ហើយត្រូវទុកទ្រូងផ្លូវផ្នែកខាងឆ្វេងឱ្យនៅទំនេរទាំងស្រុង។

-អាចដើរហែជាក្បួនមានជាពីរ បី ឬបួនជួរបានដោយប្រមាណដល់ទទឹងទ្រូងផ្លូវហើយត្រូវគោរពបទបញ្ជាចរាចរណ៍ ។

-ក្បួនដង្ហែត្រូវកាន់ភ្លើងពណ៌សនៅខាងមុខ និងត្រូវកាន់ភ្លើងពណ៌ក្រហមនៅខាងក្រោយនៅពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់គ្រប់គ្រាន់ ។

មាត្រា ៣៤.~

អ្នកជិះ ឬដឹកសត្វ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-អ្នកជិះ ដឹក ឬបរសត្វនៅលើទ្រូងផ្លូវ មិនត្រូវបង្កឱ្យមានឧបសគ្គ ឬគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ដោយត្រូវដាក់ចំនួនមនុស្សដឹកឱ្យសមស្របនឹងចំនួនសត្វដែលអាចបញ្ជាសត្វឱ្យទៅ ឬឈប់បានគ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ពេលវេលា ។

២-នៅពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់ អ្នកដឹកសត្វពាហនៈ ត្រូវប្រើភ្លើងពណ៌សនៅខាងមុខ និងពណ៌ក្រហមនៅខាងក្រោយ ។

៣-ហាមលែងសត្វ ឱ្យដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់ ។

៤-សត្វដែលឈប់នៅលើទ្រូងផ្លូវ មិនត្រូវបង្កឱ្យរំខានដល់យានជំនិះផ្សេងៗទៀតដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ។

៥-នៅក្នុងទីប្រជុំជន អ្នកជិះ ដឹក ឬបរសត្វនៅលើទ្រូងផ្លូវត្រូវឈប់នៅតាមទិសដែលខ្លួនកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ដោយអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

-ចំពោះទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ត្រូវឈប់ខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍របស់ខ្លួន

-ចំពោះទ្រូងផ្លូវឯកទិស ត្រូវឈប់ខាងស្តាំ ឬខាងឆ្វេងតាមទិសចរាចរណ៍លើកលែងតែមានផ្នែកសញ្ញាផ្ទុយ ។

ជំពូកទី ៦ **ករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍**

មាត្រា ៣៥.~

គ្រប់ករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់នគរបាលចរាចរណ៍ ។

នៅរាល់ករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ នគរបាលចរាចរណ៍ត្រូវខិតខំឱ្យអស់សមត្ថភាពដើម្បី :

១-រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ នៅកន្លែងកើតហេតុ ។

២-ចាត់វិធានការសង្គ្រោះជនរងគ្រោះជាបន្ទាន់។

៣- ចាត់វិធានការជំនាញ ប្រមូលភស្តុតាង និងព័ត៌មានដើម្បីធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ។

៤-រក្សាសន្តិសុខឱ្យដល់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ។

៥-កត់ត្រាអត្តសញ្ញាណ និងអាសយដ្ឋានរបស់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ។

៦- ដោះស្រាយជម្លោះដែលបណ្តាលមកពី គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍នោះ ស្របតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៦.~

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ អ្នកបើកបរ ឬអ្នកប្រើប្រាស់រថ្នូរគ្រប់រូបដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬអ្នកដែលឃើញហេតុការណ៍នេះ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-បញ្ឈប់យានរបស់ខ្លួនជាបន្ទាន់ ដោយមិនធ្វើឱ្យរិខានឬបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃទៀត ។

២-ជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅអាជ្ញាធរដែនដី ឬនគរបាល
ចរាចរណ៍ ។

៣-ហាមប្រើហ៊ីង្សា ឬបង្កជម្លោះរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ ។

៤-ហាមចាកចេញពីកន្លែងកើតហេតុមុនការព្រមព្រៀងគ្នា
ឬគ្មានការអនុញ្ញាតពីនគរបាលចរាចរណ៍ ។

មាត្រា ៣៧.~

បើគ្រោះថ្នាក់កើតឡើងបណ្តាលឱ្យខូចខាតតែសម្ភារៈ ភាគី
ទាំងពីរអាចសម្រួលគ្នាបាន ដោយមិនចាំបាច់សុំអន្តរាគមន៍ពីមន្ត្រី
នគរបាលចរាចរណ៍ឡើយ ។

មាត្រា ៣៨.~

ក្នុងករណីមានមនុស្សរងរបួស ឬបាត់បង់ជីវិត អ្នកបើកបរ
ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវគ្រប់រូបដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬអ្នកដែល
ឃើញហេតុការណ៍នេះ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

១-ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជាបន្ទាន់ដល់អាជ្ញាធរដែនដី ឬនគរបាល
ចរាចរណ៍ដែលនៅជិតកន្លែងកើតហេតុបំផុត។

២-ត្រូវចាត់ចែងជូនព័ត៌មាន ឬបញ្ជូនជនរងគ្រោះជាបន្ទាន់
ទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតកន្លែងកើតហេតុបំផុត ។ ហាមអ្នកមាន
ឃានជំនិះគ្រប់ប្រភេទបដិសេធដោយឥតសមហេតុនូវសំណើរជួយ
សង្គ្រោះនេះ ។

៣-ត្រូវសហការជួយធានាឱ្យមានសន្តិសុខដល់គ្រប់ភាគី
ពាក់ព័ន្ធ និងដល់កិច្ចដំណើរការចរាចរណ៍ទូទៅនៅជុំវិញកន្លែង
កើតហេតុ ។

៤- ត្រូវជៀសវាងធ្វើឱ្យមានការប្រែប្រួលដល់ទឹកនៃឯកភាព កើតហេតុ ឬឱ្យបាត់ជាន ឬស្នាមដែលជាកត្តាមានប្រយោជន៍ ដល់ការស្វែងរកអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងរឿងគ្រោះថ្នាក់ ។

៥- ត្រូវរង់ចាំនៅនឹងកន្លែងកើតហេតុ រហូតដល់ភ្នាក់ងារ នគរបាលចរាចរណ៍បានមកដល់ ។ ហាមអ្នកបង្កគ្រោះថ្នាក់ចាកចោល កន្លែងកើតហេតុមុនបានការអនុញ្ញាតពីភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ ។

មាត្រា ៣៩.~

ចំពោះគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលភាគីម្ខាងជាភ្នាក់ងារទូត ឬបេសកកម្មទូត ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ និងរបាយការណ៍ស្តីពីគ្រោះថ្នាក់នេះ ធ្វើទៅក្រសួងការបរទេស និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីចាត់ចែងឱ្យអ្នកតំណាងមកចូលរួម សហការជាមួយ ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ ដើម្បីពិនិត្យនិងលើក វិធានការសមស្រប ។

ជំពូកទី ៧
ការគ្រប់គ្រងយាន និង ការដឹកជញ្ជូន

មាត្រា ៤០.-

ប័ណ្ណបើកបរជាតិ និងអន្តរជាតិសម្រាប់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។ ក្រសួង មហាផ្ទៃ ឬក្រសួងការពារជាតិ ត្រូវចេញប័ណ្ណបើកបរសម្រាប់ អ្នកបើកបរយានយន្តពិសេសបម្រើជំនាញដូចជា រថក្រោះ រថពាស ដែក រថយន្តបំពាក់យុទ្ធនាហារណ៍ យានយន្តប្រដេញ ម៉ូតូកង់បី ម៉ូតូហែរអម ដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ។

ប័ណ្ណបើកបរយានយន្តផ្លូវគោកនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាន ០៥ប្រភេទដូចខាងក្រោម :

ប្រភេទ ក : សម្រាប់ទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្ត មាន :

ក ១- សម្រាប់ទោចក្រយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំង ចាប់ពី៤៩ ដល់ ១២៥សង់ទីម៉ែត្រគូប។

ក ២- សម្រាប់ទោចក្រយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំង លើសពី ១២៥សង់ទីម៉ែត្រគូប។

- ទោចក្រយានយន្តមានសណ្តោង និងត្រីចក្រ យានយន្ត។

ប្រភេទ ខ : សម្រាប់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមិនលើសពី ០៩នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ ។

- រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមា មិនលើសពី ៣,៥តោន ។

- រថយន្តក្នុងប្រភេទ ខ នេះ អាចសណ្តោង រ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥តោន។

ប្រភេទ គ : សម្រាប់រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុប អតិបរមាលើសពី ៣,៥តោន និងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ដែលមាន ទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥តោន ។

ប្រភេទ ឃ : សម្រាប់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ :

ឃ១ : សម្រាប់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរចាប់ពី ១០នាក់ ដល់ ២០នាក់ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ និងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥តោន ។

ឃ២ : សម្រាប់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរលើសពី២០នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ និងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមាន ទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥តោន ។

ប្រភេទ ង : សម្រាប់រថយន្តប្រភេទ ខ គ និង ឃ មាន សណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ០,៧៥តោន ត្រូវចែកជាបីប្រភេទ គឺប្រភេទ ង(ខ) ប្រភេទ ង(គ) និង ប្រភេទ ង(ឃ) ។

មាត្រា ៤១.~

លក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងៗទាក់ទងនឹងប័ណ្ណបើកបរ ត្រូវកំណត់ដូច ខាងក្រោម :

១- អ្នកកាន់ប័ណ្ណបើកបរប្រភេទណា ត្រូវបើកបរយានយន្ត ប្រភេទនោះ ។ ចំពោះជនពិការមានសិទ្ធិបើកបរយានយន្តពិសេស និងមានប័ណ្ណបើកបរដែលមានលក្ខណៈពិសេសសម្រាប់តែជន ពិការ ។

២- អ្នកកាន់ប័ណ្ណបើកបរ ត្រូវសុំបន្តសុពលភាពឱ្យបានមុនពេលកំណត់ ដែលប័ណ្ណបើកបរអស់សុពលភាព ។ ការមិនបានមកបន្តសុពលភាព ត្រូវទទួលការពិន័យតាមច្បាប់កំណត់ ។

៣- អាយុអ្នកបើកបរត្រូវកំណត់តាមប្រភេទប័ណ្ណបើកបរដូចខាងក្រោម :

- អាយុ១៦ឆ្នាំយ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ក១**
- អាយុ១៨ឆ្នាំយ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ក២** និង **ខ**
- អាយុ២២ឆ្នាំយ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **គ** និង **ឃ១**
- អាយុ២៤ឆ្នាំយ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ឃ២** និង **ង**

៤- អ្នកមានប័ណ្ណប្រភេទ **ក២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ក១** បាន ។

៥- អ្នកមានប័ណ្ណប្រភេទ **ខ** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ក១** យានយន្តកសិកម្ម ឬយានយន្តប្យករណ៍ ដែលមានល្បឿនអតិបរមាមិនលើសពី ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង តែមិនអាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ក២** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** ឬ **ឃ២** ឬ **ង** បានទេ ។

៦- ចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្តប្យករណ៍ ដែលមានល្បឿនអតិបរមាលើសពី ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ត្រូវមានប័ណ្ណប្រភេទ **គ** ។

៧- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **ឃ១** សិន។

៨- អ្នកបើកបរយានយន្តប្រភេទ **គ** ឬ **ឃ១** ឬ **ឃ២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ខ** បាន។

៩- អ្នកមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** មិនអាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ឃ២** បានទេ ប៉ុន្តែអ្នកមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** បាន ។

១០-ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ១** ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** សិន។

១១-ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ២** ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** សិន។

១២-ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ង** ត្រូវមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** ឬ **ឃ២** សិន។

១៣-អ្នកមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ង** អាចមានសិទ្ធិ បើកបររថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ០,៧៥តោនបានទៅតាមប្រភេទប័ណ្ណបើកបរដូចជា **ង(ខ)** ឬ **ង(គ)** ឬ **ង(ឃ១)** ឬ **ង(ឃ២)** ។

មាត្រា ៤២.-

រយៈពេលសុពលភាពនៃប័ណ្ណបើកបរមានដូចខាងក្រោម :

១-ប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **ក** និង **ខ** មានសុពលភាពរហូតដល់អ្នកកាន់ប័ណ្ណបើកបរមានអាយុដល់ ៦៥ឆ្នាំ ប៉ុន្តែត្រូវពិនិត្យសុខភាព និងពន្យារប័ណ្ណបើកបរក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំម្តង។

២-ប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** **ឃ** និង **ង** មានសុពលភាពរយៈពេល៣ឆ្នាំ ។ អ្នកបើកបរត្រូវពន្យារសុពលភាពនៃប័ណ្ណបើកបររបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំម្តង បន្ទាប់ពីការពិនិត្យសុខភាពដែលអនុញ្ញាតឱ្យបើកបរបាន។

៣-ចាប់ពីអាយុ ៦៥ឆ្នាំឡើងទៅអ្នកបើកបរដែលប្រើប្រាស់ប័ណ្ណបើកបរគ្រប់ប្រភេទត្រូវត្រួតពិនិត្យសុខភាព ២ឆ្នាំម្តង។ រីឯសុពលភាពនៃប័ណ្ណបើកបរត្រូវពន្យារពេល ២ឆ្នាំម្តង។

មាត្រា ៤៣.~

គ្រប់ប័ណ្ណបើកបរត្រូវមានប័ណ្ណពិន្ទុដែលមានពិន្ទុសរុបចំនួន ១២ ពិន្ទុ ហើយចំនួនពិន្ទុនេះនឹងត្រូវកាត់បន្ថយនៅពេលប្រព្រឹត្តបទល្មើសចរាចរណ៍ ដែលមានដូចខាងក្រោម :

ក-ត្រូវកាត់បន្ថយ ១ ពិន្ទុ :

- មិនពាក់ខ្សែក្រវាត់ ឬមួកសុវត្ថិភាព
- ប្រើភ្លើងហ្វារនៅពេលជួបយានមកពីទិសផ្ទុយ
- បើកបរជាន់តាមខ្សែគំនូសបង្អួតកណ្តាលទ្រូងផ្លូវ
- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ១ ទៅ ១៩ គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរនៅពេលយប់ដោយគ្មានភ្លើងគ្រប់គ្រាន់ តាមប្រភេទយានយន្ត
- ការផ្ទុកមនុស្សជិះលើសកំណត់ ។

ខ-ត្រូវកាត់បន្ថយ ២ ពិន្ទុ :

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ២០ ទៅ ២៩ គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរបង្កើនល្បឿន នៅពេលគេកំពុងជែងខ្លួន
- ការបត់ធ្លេង ស្តាំមិនបានត្រឹមត្រូវ
- ការបត់ត្រឡប់ក្រោយ នៅកន្លែងហាមឃាត់
- ការមិនគោរពលក្ខខណ្ឌនៃប័ណ្ណបើកបរ
- ការបត់ធ្លេង ស្តាំ ឬឈប់មិនបានឱ្យសញ្ញាជាដំណឹង
- ការជែង ឬជៀសមិនបានត្រឹមត្រូវ
- បើកបរដោយគ្មានទុកចន្លោះសុវត្ថិភាពត្រឹមត្រូវ
- បើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ធ្វើឱ្យរិខានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀត

- មិន បានឱ្យ សញ្ញាជាដំណឹងត្រឹមត្រូវនៅពេលចេញដំណើរ
- យានមានលក្ខណបច្ចេកទេសមិនត្រឹមត្រូវ
- ផ្ទុកទំនិញមិនបានត្រឹមត្រូវ
- ចតយាននៅលើគំនូសសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់
- ឈប់ ឬចតនៅលើកន្លែងគំនូសតម្រឹមទ្រូងផ្លូវ
- ដាក់ ក្មេងអាយុក្រោម ១០ឆ្នាំឱ្យអង្គុយនៅកៅអីផ្នែកខាងមុខនៃរថយន្តដោយគ្មានមនុស្សចាស់អង្គុយជាមួយ
- មិន បានដាក់ក្មេងអាយុក្រោម ៥ឆ្នាំអង្គុយក្នុងកៅអីពិសេសសម្រាប់ក្មេងអង្គុយ ឬដេក។

គ- ត្រូវកាត់បន្ថយ ៣ពិន្ទុ :

- ការឈប់ ឬចតនៅកន្លែងដែលគ្រោះថ្នាក់
- ការជែងដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់
- បើកបរជែងគ្នានៅកន្លែងហាមឃាត់
- ការប្តូរទិសគ្មានឱ្យសញ្ញាជាដំណឹង
- បើកបរឆ្លងកាត់គំនូសបង្អួតជាប់កណ្តាលទ្រូងផ្លូវ
- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៣០ ទៅ ៣៩គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរក្នុងពេលមានអត្រាជាតិស្រវឹងចាប់ពី ០,២៥ ទៅ ០,៣៩មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥ ទៅ ០,៧៩ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាម
- ប្រណាំងគ្នាតាមផ្លូវដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត
- កំហុសនៃការឈប់ ឬមិនផ្តល់សិទ្ធិអាទិភាពនៅកន្លែងថ្មើរជើងឆ្លងកាត់

- មិនគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌ក្រហម
- មិនគោរពផ្លាកសញ្ញាឈប់ ឬសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព
- មិនគោរពសញ្ញាបញ្ជាចរាចរណ៍របស់នគរបាលចរាចរណ៍។

ឃ- ត្រូវកាត់បន្ថយ ៤ ពិន្ទុ :

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៤០ ទៅ ៤៩ គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរមិនគោរពសិទ្ធិអាទិភាពនៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ
- ការបើកបរទន្ទឹមគ្នា
- ការធ្វើឱ្យស្ទះចរាចរណ៍
- មិនបានផ្តល់សិទ្ធិអាទិភាពឱ្យយានយន្តមានសិទ្ធិអាទិភាព
- ទំនិញធ្លាក់ពីលើយាន
- បើកបរបញ្ជាសទិសចរាចរណ៍
- បើកបរដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់។

ង- ត្រូវកាត់បន្ថយ ៦ ពិន្ទុ :

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៥០ គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងឡើងទៅ
- បើកបរក្នុងពេលមានអត្រាជាតិស្រវឹងចាប់ពី ០,៤០ មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨ ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ឬមានឥទ្ធិពលគ្រឿងញៀន
- រត់គេចខ្លួនពេលមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍
- ការប្រើប្រាស់ផ្លាកលេខ និងប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្តក្លែងក្លាយ

- បើកបរខុសច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឱ្យមានអ្នករបួស ដោយអចេតនា
- បើកបរខុសច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឱ្យមានអ្នកស្លាប់ ដោយអចេតនា ក្នុងករណីបំណុលបើកបរត្រូវទុក ដូចមានចែងក្នុងចំណុច២.ខ នៃមាត្រា៦៥ នៃច្បាប់នេះ
- កំហុសនៃការប្រើប្រាស់បំណុលបើកបរជាដដែលៗ
- បដិសេធមិនឱ្យធ្វើតេស្តជាតិអាកុល ឬគ្រឿងញៀន
- រត់គេចពីមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍
- ផ្ទុកមនុស្សលើទំនិញដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់។

មាត្រា ៤៤.~

ករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបំណុលពិន្ទុ :

- ក្នុងករណីអស់ពិន្ទុ បំណុលបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈ
- ក្នុងករណីប្រព្រឹត្តបទល្មើសម្តង ការកាត់ពិន្ទុមិនត្រូវឱ្យលើសពី ៨ពិន្ទុឡើយ
- ក្នុងករណីពិន្ទុត្រូវបានកាត់បន្ថយមួយចំនួនហើយ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីរយៈពេល ៣ឆ្នាំបន្ទាប់ពីការដកពិន្ទុចុងក្រោយ អ្នកបើកបរមិនបានធ្វើឱ្យមានកំហុសអ្វីមួយថែមទៀតដើម្បីឱ្យកាត់បន្ថយពិន្ទុនោះ អ្នកបើកបរនឹងត្រូវទទួលបំណុលពិន្ទុថ្មីដែលមានចំនួន ១២ ពិន្ទុដោយស្វ័យប្រវត្តិ
- ក្នុងករណីពិន្ទុបានកាត់បន្ថយមួយចំនួនហើយ ប៉ុន្តែអ្នកបើកបរចង់បង្កើនពិន្ទុឡើងវិញ ត្រូវធ្វើការរៀនបំប៉នរយៈពេល ២ថ្ងៃ ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។
- ក្នុងការរៀននេះពិន្ទុអាចកើនឡើង៤ពិន្ទុ ប៉ុន្តែមិនអនុញ្ញាតឱ្យចំនួនពិន្ទុសរុបលើសពី ១១ពិន្ទុឡើយ ។ អ្នកបើកបរអាចរៀន

បង្កើនពិន្ទុក្នុងចន្លោះពេលយ៉ាងតិច ២ឆ្នាំ ។

-ក្នុងករណីបំណុលបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈដោយការកាត់បន្ថយ
ពិន្ទុអស់ អ្នកបើកបរត្រូវរៀន និងប្រឡងយកបំណុលបើកបរជាថ្មីឡើង
វិញក្នុងរយៈពេល៦ខែដោយឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យសុខភាព

-ក្នុងករណីបំណុលបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈដោយអ្នកបើក
បរបង្កឱ្យមានអ្នករងរបួសធ្ងន់ធ្ងរ ឬស្លាប់ដោយអចេតនា អ្នកបើក
បរអាចរៀន និងប្រឡងយកបំណុលបើកបរជាថ្មីឡើងវិញយ៉ាងតិច
៥ឆ្នាំ ក្រោយពីការបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ដោយឆ្លងកាត់ការត្រួត
ពិនិត្យសុខភាព ។

ទម្រង់បែបបទ នៃការចេញបំណុលពិន្ទុសម្រាប់បំណុលបើកបរ
ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៤៥.~

លើកលែងតែមានកិច្ចព្រមព្រៀង ឬសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិ
ទទួលស្គាល់បំណុលបើកបរទៅវិញទៅមកជាទ្វេភាគី ឬពហុភាគី
ជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជនបរទេសដែលជាជនអន្តោ-
ប្រវេសន៍ស្របច្បាប់ដែលមានបំណងបើកបរលើផ្លូវថ្នល់ក្នុងព្រះរាជា
ណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវមានបំណុលបើកបររបស់កម្ពុជាតាមមធ្យោបាយ
ពីរយ៉ាង:

- ១-ត្រូវប្រឡងយកបំណុលបើកបរដូចប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែរ ។
- ២-ត្រូវយកបំណុលបើកបររបស់ប្រទេសខ្លួន មកប្តូរយកបំណុល
បើកបរខ្មែរដោយដាក់ពាក្យសុំនៅក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
និងត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌ ដូចខាងក្រោម :
- ក-ត្រូវមានលិខិតឆ្លងដែន និងទិដ្ឋាការមានសុពលភាព ។
- ខ-បំណុលបើកបរត្រូវមានសុពលភាព។

គ-មានអាសយដ្ឋានច្បាស់លាស់ដោយមានសេចក្តីបញ្ជាក់របស់
អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

ឃ-មានលិខិតបញ្ជាក់កាយសម្បទា និងបានរស់នៅក្នុងប្រទេស
កម្ពុជាយ៉ាងតិច ៦ខែ។

ង-ក្នុងករណីប័ណ្ណបើកបរមិនសរសេរជាអក្សរអង់គ្លេស ឬបារាំង
ត្រូវតែបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស ឬបារាំងដោយមានការបញ្ជាក់ទទួល
ស្គាល់ពីស្ថានទូត ឬកុងស៊ុលរបស់ខ្លួន ឬស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ។

សុពលភាពប័ណ្ណបើកបររបស់ជនបរទេស ដែលត្រូវបានប្តូរ
មកប័ណ្ណបើកបររបស់កម្ពុជា មានរយៈពេល ១ឆ្នាំ ។ ចំពោះសុពលភាព
ប័ណ្ណបើកបររបស់ជនបរទេសដែលបានប្រឡងជាប់មានរយៈពេល
ដូចគ្នានឹងជនជាតិខ្មែរដែរ ។ ក្នុងករណីប័ណ្ណបើកបរជាតិរបស់ជនបរទេស
អស់សុពលភាព សាមីខ្លួនត្រូវធ្វើការប្រឡងទាំងទ្រឹស្តី ទាំងការអនុវត្តន៍
ដៃចង្អុតឡើងវិញ ។

ជនបរទេសដែលមានប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ គ ឃ និង ង
មិនអាចប្តូរយកប័ណ្ណបើកបររបស់កម្ពុជាប្រភេទ គ ឃ ឬ ង
បានឡើយ ប៉ុន្តែអាចប្តូរយក ប័ណ្ណបើកបរប្រភេទ ក ឬ ខ បាន។

មាត្រា ៤៦.~

គ្រប់សាលាបង្រៀនបើកបរ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្ម
បង្រៀនបើកបរនិងត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យ
របស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

គ្រប់គ្រូបង្ហាត់នៅសាលាបង្រៀនបើកបរ ត្រូវមានវិញ្ញាបនប័ត្រ
បញ្ជាក់សមត្ថភាព ដែលចេញឱ្យដោយក្រសួងសាធារណការ និង
ដឹកជញ្ជូន។ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនត្រូវចេញប្រកាស

អំពីនីតិវិធីនៃការចេញប័ណ្ណបើកបរ ការធ្វើអាជីវកម្មសាលាបង្រៀន
បើកបរ ល័ក្ខខ័ណ្ឌប្រឡងយកវិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់សមត្ថភាពរបស់គ្រូ
បង្ហាត់ និងកម្មវិធីសិក្សានៅសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ។

ក្នុងករណីចាំបាច់ ក្រសួងមហាផ្ទៃមានសិទ្ធិត្រួតពិនិត្យគ្រប់
សាលារៀនបើកបរឯកជនទាំងអស់។

មាត្រា ៤៧.~

គ្រប់យានយន្ត និងរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ីម៉កមានទម្ងន់សរុបលើសពី
៧៥០គក្រ មុននឹងដាក់ឱ្យធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវចុះបញ្ជីការ
សុំប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត និងមានពាក់ផ្លាកលេខ នៅក្រសួងសាធារណការ
និងដឹកជញ្ជូន។ យានយន្តដែលពុំទាន់ចុះបញ្ជីការសុំប័ណ្ណសម្គាល់ និង
គ្មានពាក់ផ្លាកលេខ ត្រូវផ្អាកលើយានដែលមានផ្លាកលេខ នៅពេល
ធ្វើចរាចរណ៍ ។

គ្រប់រថយន្ត ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត និងគ្រឿង
ចក្រដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋសម្រាប់បម្រើការសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់
ធ្នាប់សង្គម និងការពារជាតិនៅសមរម្យគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ
ឬក្រសួងការពារជាតិត្រូវចុះបញ្ជីការ ផ្តល់ប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត
ដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬក្រសួងការពារជាតិ។

ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ត្រូវផ្តល់បញ្ជីស្ថិតិយានយន្ត
គ្រប់ប្រភេទដែលបានចុះបញ្ជីការសុំប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត មកក្រសួង
មហាផ្ទៃមួយសប្តាហ៍ម្តង។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងការពារជាតិ ក៏ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពី
ចំនួនរថយន្ត ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត ឬគ្រឿងចក្រ
ជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនជូនទៅក្រសួង
សាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន មួយសប្តាហ៍ម្តង។

ការចុះបញ្ជីយានជំនិះ និងការចេញផ្លាកលេខសម្គាល់យាន
ជំនិះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៤៨.~

គ្រប់យានយន្ត រ៉ឺម៉ក ស៊ីម៉ីរ៉ឺម៉ក ទោចក្រយានយន្ត ឬត្រីចក្រ
យានយន្តដែលធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវមានវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួត
ពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានជំនិះ ចេញដោយក្រសួងសាធារណការ
និងដឹកជញ្ជូន ឬក្រុមហ៊ុនដែលមានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងសាធារណការ
និងដឹកជញ្ជូន។

សុពលភាពនៃវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេស
យានយន្ត ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម :

១-រថយន្តធុនទេសចរណ៍ថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវមក
ទទួលយកវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្តលើក
ទី១ដែលមានសុពលភាព ៤ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យ
លក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ២ឆ្នាំម្តង។

២-រថយន្តធុនទេសចរណ៍ចាស់ ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ
ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ២ឆ្នាំម្តង។

៣-រថយន្តថ្មីធ្វើអាជីវកម្មដឹកអ្នកដំណើរដឹកទំនិញ និងរថយន្ត-
ប្បករណ៍ថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ត្រូវមកទទួលយកវិញ្ញាបនប័ត្រ
ត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្តលើកទី១ ដែលមានសុពលភាព
២ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេស រៀងរាល់
១ឆ្នាំម្តង ។

៤-រថយន្តចាស់ធ្វើអាជីវកម្មដឹកអ្នកដំណើរដឹកទំនិញ និងរថយន្ត-
ប្បករណ៍ចាស់ ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យ
លក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ១ឆ្នាំម្តង។

៥- រ៉ឺម៉កថ្មី និងស៊ីម៉ង់ត៍ថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវមកទទួលយកវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្តដែលមានសុពលភាព២ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់១ឆ្នាំម្តង ។

៦- រ៉ឺម៉កចាស់ និងស៊ីម៉ង់ត៍ចាស់ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់១ឆ្នាំម្តង ។

៧- គ្រប់យានយន្ត រ៉ឺម៉ក និងស៊ីម៉ង់ត៍ ដែលទើបបានកែច្នៃក្នុងប្រទេសរួច មុននឹងធ្វើការចុះបញ្ជីផ្តល់ផ្លាកលេខ និងប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសជាមុនសិន បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់១ឆ្នាំម្តង។

៨- ទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្តថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ត្រូវមកទទួលយកវិញ្ញាបនប័ត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្ត ដែលមានសុពលភាព៤ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់២ឆ្នាំម្តង។

៩- ទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្តចាស់ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្តជារៀងរាល់២ឆ្នាំម្តង ។

១០- រ៉ឺម៉កទោចក្រយានយន្ត ត្រូវមកធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសរៀងរាល់២ឆ្នាំម្តង។

ការកំណត់លក្ខណបច្ចេកទេសយានជំនិះ និងការត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា ៤៩.~

គ្រប់យានដ្ឋានជួសជុលយានយន្ត និងយានដ្ឋានកែច្នៃតម្លើងយានយន្ត ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មដែលចេញឱ្យដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យពីក្រសួងមហាផ្ទៃ។

ទម្រង់បែបបទនៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មយានដ្ឋានជួសជុល និងយានដ្ឋានកែច្នៃយានយន្ត ព្រមទាំងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសកែច្នៃយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៥០.~

ការគ្រប់គ្រងការដឹកជញ្ជូន ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម:

១-គ្រប់ក្រុមហ៊ុនធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេស ឬឆ្លងដែន និងភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូនឯកត្តបែប ឬពហុបែប ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មដែលចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

២-បែបបទនៃការគ្រប់គ្រងអាជីវករដឹកជញ្ជូន និងអ្នកផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូន ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

៣-ការគ្រប់គ្រងការដឹកជញ្ជូនទំនិញ និងអ្នកដំណើរត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

៤-ការដឹកជញ្ជូនទំនិញមានគ្រោះថ្នាក់ និងទំនិញងាយខូចគុណភាព ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

៥-កិច្ចសន្យាដឹកជញ្ជូនទំនិញ ឬអ្នកដំណើរតាមផ្លូវគោក ត្រូវមានចែងក្នុងច្បាប់មួយដោយឡែក។

៦-ការដឹកជញ្ជូនអន្តរជាតិតាមផ្លូវគោក ត្រូវអនុវត្តតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ នៅពេលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចូលជាភាគី។

មាត្រា ៥១.~

គ្រប់រថយន្ត រ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍ដែលធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញ និងអ្នកដំណើរ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មដែលចេញដោយ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យយានយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន មានសុពលភាពមួយឆ្នាំ។ ម្ចាស់យានយន្តត្រូវមកបន្តសុពលភាពមួយឆ្នាំម្តង។ បើ យឺតយ៉ាវនឹងត្រូវពិន័យ។ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនត្រូវ ចេញប្រកាសណែនាំលម្អិតអំពីការផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវ កម្មដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា ៥២.~

នៅពេលកំពុងធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន មធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូននីមួយៗត្រូវមានលិខិតស្នាម ដែលចេញឱ្យដោយក្រសួង សាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ដូចខាងក្រោម :

- ក- ប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត និងផ្ទាក់លេខ។
- ខ- ប័ណ្ណបើកបរត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានយន្ត។
- គ- វិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសយានយន្ត។
- ឃ- លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យយានយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន។
- ង- លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន។
- ច- លិខិតធានារ៉ាប់រងចេញដោយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។
- ឆ- លិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗចេញដោយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ផ្សេងៗទៀត។

មាត្រា ៥៣.~

ការរៀបចំផ្ទុកទំនិញ និងមនុស្ស ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម :

១-ការផ្ទុកទំនិញលើយានជំនិះ ត្រូវរៀបចំឱ្យត្រឹមត្រូវដើម្បី

ការពារ :

- ការបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់មនុស្ស ឬធ្វើឱ្យខូចទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ឬឯកជន ដោយការអូស ឬធ្លាក់តាមផ្លូវ
- ការបាំងភ្នែកអ្នកបើកបរ ឬការធ្វើឱ្យអន់ថយ នូវលំនឹងយាន និងការបើកបរយាន
- ការបង្កឱ្យមានសំឡេង ឬការបង្កើនធ្វើឱ្យវិខានផ្សេងៗទៀតដែលអាចជៀសវាងបាន
- ការធ្វើឱ្យបាំងភ្លើងស្តុប ភ្លើងសញ្ញាប្តូរទិស កញ្ចក់ចាំរាត្រី និងផ្ទុកលេខយានយន្ត។

២-គ្រប់ឧបករណ៍ការពារបន្ថែមដូចជាខ្សែនីឡុង ខ្សែកាបច្រវាក់ និងកម្រាលសំពត់តង់ ដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សុវត្ថិភាព ឬការពារទំនិញត្រូវគ្រប និងចងឱ្យបានជាប់ល្អ។

៣-គ្រប់ករណីនៃការផ្ទុកលើហ៊ុបឬវត្ថុផ្សេងៗទៀត ដែលមានបណ្តោយវែង បន្ទុកនោះមិនត្រូវឱ្យលូតហួសពីតែមខាងមុខយាន និងមិនត្រូវឱ្យហួសពីតែមខាងក្រោយនៃយានចំនួន ៣ម៉ែត្រ ឬធ្លាក់អូសដីឡើយ។

៤-បើសិនជាបន្ទុកត្រូវលូតហួស ១ម៉ែត្រពីតែមខាងក្រោយយានពេលថ្ងៃត្រូវចងក្រណាត់ពណ៌ក្រហម ពេលយប់ត្រូវដាក់កញ្ចក់ចាំរាត្រីពណ៌ក្រហមនៅចុងបន្ទុក។ ចំពោះទទឹងបន្ទុកមិនត្រូវឱ្យលើសហួសពីតែមទទឹងយាន ហើយកម្ពស់មិនត្រូវឱ្យហួសលើសពីដំបូលយានដែលរោងចក្រផលិតយានកំណត់ឡើយ លើកលែងតែរថយន្តផ្ទុកមនុស្សចំនួនអតិបរមាត្រឹម ២០នាក់ ហើយដែលអាចផ្ទុកទំនិញកម្ពស់អតិបរមា

ត្រឹម ០,៥០ម៉ែត្រពីលើដំបូល និងត្រូវមានជើងទម្រ ឬរនាំងចាប់ ភ្ជាប់ដំបូលយ៉ាងរឹងមាំ។

៥-ក្នុងករណីផ្ទុកទំនិញគ្រោះថ្នាក់ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ ឬវេចខ្ចប់ ឱ្យមានសុវត្ថិភាពល្អ ហើយត្រូវសរសេរឈ្មោះប្រភេទ និងបិទផ្ទាក់ សញ្ញាសម្គាល់វត្ថុគ្រោះថ្នាក់នោះ ។

៦-បច្ចេកទេសផ្ទុក វេចខ្ចប់ទំនិញ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

៧-ការដឹកជញ្ជូនមនុស្សត្រូវមានកៅអីអង្គុយ ឬមានបង្កាន់ ដៃ ឬប្រដាប់តោងឈររឹងមាំ ហើយត្រូវឱ្យមានសុខភាពល្អ ។

ការផ្ទុកមនុស្សត្រូវហាមឃាត់ ដូចខាងក្រោម :

- ហាមផ្ទុកមនុស្សលើសពីចំនួនកន្លែងអង្គុយ ដែលកំណត់ ដោយរោងចក្រផលិតយាន ឬកំណត់ដោយក្រសួង សាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ហាមផ្ទុកមនុស្សនៅលើដំបូលកាប៊ីន ឬដំបូលរថយន្ត
- ហាមតោងពីមុខ ពីក្រោយ ឬពីចំហៀងរថយន្ត
- ហាមផ្ទុកមនុស្សនៅលើរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍
- ហាមផ្ទុកវត្ថុដែលមានភ្លើងអាក្រក់ ឬមានជាតិពុលក្នុង រថយន្តដឹកមនុស្ស។

មាត្រា ៥៤.-

ការផ្ទុកទំនិញលើរថយន្ត រ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍មិនត្រូវឱ្យលើសទម្ងន់ អតិបរមាសង្កត់លើភ្លៅ និងទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យានដែលកំណត់ ដោយរោងចក្រផលិតយានឡើយ និងមិនត្រូវលើសទម្ងន់អនុញ្ញាត ដូចខាងក្រោម :

១-ការកម្រិតទម្ងន់អតិបរមាសង្កត់លើភ្នែករថយន្ត រឺម៉ក ឬ សីមីរឺម៉កត្រូវកំណត់ត្រឹម :

- ៦តោន សម្រាប់ភ្នែកទោល ដែលមានកង់២ ស្ថិតនៅ ផ្នែកចង្អុលរថយន្ត
- ១១តោន សម្រាប់ភ្នែកភ្លោះ ដែលមានកង់៤ ស្ថិតនៅ ផ្នែកចង្អុលរថយន្ត
- ១០តោន សម្រាប់ភ្នែកទោល ដែលមានកង់៤
- ១៩តោន សម្រាប់ភ្នែកភ្លោះ ដែលមានកង់៨
- ២៤តោន សម្រាប់ភ្នែក៣ជិតគ្នាដែលមានកង់១២។

២-ការកម្រិតទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់រថយន្តត្រូវ កំណត់ត្រឹម :

- ១៦តោន សម្រាប់រថយន្តដែលមានភ្នែក២ គឺភ្នែកទោល ផ្នែកខាងមុខរថយន្ត ដែលមានកង់២ និងភ្នែកទោល ខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៤
- ២៥តោន សម្រាប់រថយន្តដែលមានភ្នែក៣ គឺភ្នែកទោល ផ្នែកខាងមុខរថយន្ត ដែលមានកង់២ និងភ្នែកភ្លោះផ្នែក ខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៨
- ៣០តោន សម្រាប់រថយន្តដែលមានភ្នែក៤ គឺភ្នែកភ្លោះ ផ្នែកខាងមុខរថយន្ត ដែលមានកង់៤ និងភ្នែកភ្លោះផ្នែក ខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៨។

៣-ការកម្រិតទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់រថយន្ត សណ្តោងរឺម៉កត្រូវកំណត់ត្រឹម :

- ៣៥តោន សម្រាប់រថយន្តសណ្តោងរឺម៉កដែលមានភ្នែក ៤ គឺភ្នែកទោលផ្នែកខាងមុខរថយន្ត ដែលមានកង់២ ភ្នែកទោលផ្នែកខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៤ ភ្នែកទោល

ផ្នែកខាងមុខរ៉ឺម៉កដែលមានកង់៤ និងភ្លៅទោលផ្នែក
ខាងក្រោយរ៉ឺម៉ក ដែលមានកង់៤

- ៤០តោន សម្រាប់រថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានភ្លៅ
ចាប់ពី ៥ឡើងទៅ។

៤- ការកម្រិតទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់រថយន្ត
សណ្តោងស៊ីម៉ង់ត៍ត្រូវកំណត់ត្រឹម :

- ៣៥តោន សម្រាប់រថយន្តសណ្តោងស៊ីម៉ង់ត៍ដែលមាន
ភ្លៅ៤ គឺភ្លៅទោលផ្នែកខាងមុខរថយន្តដែលមានកង់២
ភ្លៅទោល ផ្នែកខាងក្រោយរថយន្តដែលមានកង់៤ និង
ភ្លៅភ្លោះផ្នែកខាងក្រោយស៊ីម៉ង់ត៍ដែលមានកង់៨
- ៤០តោនសម្រាប់រថយន្តសណ្តោងស៊ីម៉ង់ត៍ ដែលមាន
ភ្លៅចាប់ពី៥ឡើងទៅ។

ចំពោះទម្ងន់រថយន្ត និងរថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍
ដែលគ្មានចែងនៅក្នុងចំណុចខាងលើនេះ ត្រូវសុំលិខិតអនុញ្ញាតពិសេស
ពីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

នៅពេលឆ្លងកាត់ស្ពាន គ្រប់អ្នកបើកបររថយន្ត រថយន្តសណ្តោង
រ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍ ត្រូវគោរពតាមទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមាដែល
កំណត់ក្នុងផ្នែកសញ្ញាដាក់តាំងនៅពីមុខស្ពាន។

ចំពោះទំហំរថយន្ត និងរថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍ ដែល
គ្មានបន្ទុក ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម :

- ប្រវែងទទឹងអតិបរមាមិនត្រូវឱ្យលើសពី ២,៥០ម៉ែត្រ
លើកលែងតែយានយន្តបករណ៍ មិនត្រូវឱ្យលើសពី៣ម៉ែត្រ
- ប្រវែងកម្ពស់អតិបរមាមិនត្រូវឱ្យលើសពី ៤,២០ម៉ែត្រ

- ប្រវែងបណ្តោយអតិបរមានៃរថយន្តនីមួយៗ មិនត្រូវ ឱ្យលើសពី ១២,២០ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្តោយអតិបរមានៃរថយន្តដែលមានសណ្តោង សីមីរ៉ូម៉ិកនីមួយៗ មិនត្រូវឱ្យលើសពី ១៦ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្តោយអតិបរមានៃរថយន្តដែលមានសណ្តោង រ៉ឺម៉កនីមួយៗ មិនត្រូវឱ្យលើសពី ១៨ម៉ែត្រ។

បទដ្ឋានបច្ចេកទេសស្តីពីទំហំ និងទម្ងន់យានជំនិះផ្សេងទៀត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា ៥៥.-

ការបង់ប្រាក់សម្រាប់ថ្លៃសេវាចេញប័ណ្ណបើកបរ ប័ណ្ណសម្គាល់ ផ្លាកលេខ ត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេស និងលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យយាន យន្តធ្វើអាជីវកម្ម ប្រាក់ពិន័យក្នុងការយឺតយ៉ាវផ្សេងៗ និងសេវាផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

ជំពូកទី ៨

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

មាត្រា ៥៦.~

ត្រូវបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលមានភារកិច្ចសម្របសម្រួល ប្រមូលកម្លាំង និងបង្កើនកិច្ចសហការ រវាងក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ក្រសួងពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ សមាគមអ្នកដឹកជញ្ជូន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការឯកជន ផ្សេងទៀត ដើម្បីចាត់វិធានការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ក្នុង ទិសដៅការពារអាយុជីវិតប្រជាជន ការការពារការខូចខាតទ្រព្យ សម្បត្តិរដ្ឋ ឯកជន និងធានាឱ្យបានរឹងមាំនូវសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ និងសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនៅតាមផ្លូវថ្នល់។

សមាសភាព តួនាទីភារកិច្ច និងការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្ត ទៅនៃគណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវកំណត់ ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៥៧.~

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវមាន ថវិកាដោយឡែកដែលជាឧបសម្ព័ន្ធរបស់ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន និងថវិការបស់ដៃគូសុវត្ថិភាពផ្លូវគោកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ លើវិធានការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

ជំពូកទី ៩

សមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

មាត្រា ៥៨.-

មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍មានពីរក្រុមគឺ អង្គភាពនគរបាល
ចរាចរណ៍ និងក្រុមត្រួតពិនិត្យចម្រុះ:

១-អង្គភាពនគរបាល ដែលទទួលបន្ទុករៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់
សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍មានភារកិច្ច:

- ចាត់ចែងចរាចរណ៍ឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ
- តាមដាន ល្បាត និងពិនិត្យអំពើល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិ
ចរាចរណ៍
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីសភាពការណ៍សណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍
បទល្មើសចរាចរណ៍ និងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដែលកើត
មានឡើង
- ធ្វើការពិន័យជាប្រាក់ចំពោះបទលហុដែលត្រូវផ្តន្ទា
ទោសពិន័យអន្តរការណ៍
- សម្រុះសម្រួលក្នុងករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដូចមាន
ចែងក្នុងមាត្រា៦៤
- ត្រួតពិនិត្យ និងកត់ត្រាដំណើរហេតុនៅពេលមានគ្រោះថ្នាក់
ចរាចរណ៍ ក្នុងករណីចាំបាច់ធ្វើការដកហូតជាបណ្តោះ
អាសន្ននូវប័ណ្ណបើកបរ និងឃាត់យានជំនិះតាមមាត្រា
៦១ មាត្រា៦៥ និងមាត្រា៦៦
- ធ្វើកំណត់ហេតុដោយមានភ្ជាប់ជាមួយនូវសំណុំរឿង
បញ្ជូនទៅតុលាការ ក្នុងករណីកំណត់ដោយច្បាប់នេះ។

២-ក្រុមត្រួតពិនិត្យចម្រុះដែលមានមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធមានភារកិច្ចត្រួតពិនិត្យលើបទល្មើស ចរាចរណ៍ក្នុងករណីចាំបាច់។ តួនាទីភារកិច្ចរបស់ក្រុមត្រួតពិនិត្យ ចម្រុះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ៥៩.

ជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការ ក្នុងករណី ដែលខ្លួនកើតទុក្ខមិនសុខចិត្ត ចំពោះសេចក្តីសម្រេចមិនត្រឹមត្រូវ អំពីការពិន័យលើបទល្មើសនោះ។

មាត្រា ៦០.

ក្នុងការឃាត់ឃានជំនិះដើម្បីត្រួតពិនិត្យ នគរបាលចរាចរណ៍ត្រូវ អនុវត្តដោយជឿសរវាងការធ្វើឱ្យស្ទុះចរាចរណ៍ ឬបង្កឱ្យមានគ្រោះ ថ្នាក់ចរាចរណ៍។

មាត្រា ៦១.

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍មានសិទ្ធិដកប័ណ្ណបើកបរល្អរទុក ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ១ខែយ៉ាងយូរគិតទាំងការដកពិន្ទុដែលមាន ចែងក្នុងមាត្រា៤៣នៃច្បាប់នេះ ចំពោះបទល្មើសណាមួយ ដូចខាង ក្រោម:

- ១-បើកបរខុសទិសចរាចរណ៍ ឬបើកបរតាមទិសចរាចរណ៍ ដែលមានដាក់សញ្ញាហាមឃាត់។
- ២-បើកបរដោយល្បឿនលើស ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ពីល្បឿនដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ។
- ៣- មិនគោរពសិទ្ធិអាទិភាព។

៤-មិនគោរពផ្នែកសញ្ញាឈប់ ឬភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌ក្រហម ឬពណ៌ក្រហមភ្លឺបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់។

៥-បើកបរយានដែលមានកង់ច្រវាក់ដែកផ្ទាល់នៅលើផ្លូវថ្នល់ ក្រាលកៅស៊ូ។

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ មិនត្រូវដកហូតប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ឬប័ណ្ណបើកបរ នៅក្នុងករណីដែលពុំមានចែងក្នុងច្បាប់នេះឡើយ។

មាត្រា ៦២.-

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍អាស្រ័យទៅតាមករណីនីមួយៗនោះ ការឃាត់យានជំនិះ ការឃាត់ខ្លួនអ្នកបើកបរដើម្បីសាកសួរព័ត៌មាននិងធ្វើកំណត់ហេតុកត់ត្រា ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍នៅកន្លែងកើតហេតុ។ ក្នុងករណីអ្នកបើកបរស្ថិតនៅក្រោមឥទ្ធិពលជាតិស្រវឹង ឬគ្រឿងញៀន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ផ្នែកចរាចរណ៍ត្រូវប្រគល់ភារកិច្ចនេះជូនមន្ទីរពេទ្យពិនិត្យនិងចេញលិខិតបញ្ជាក់អត្រាជាតិស្រវឹង ឬគ្រឿងញៀន ដើម្បីភ្ជាប់ជាមួយកំណត់ហេតុគ្រោះថ្នាក់ទៅតុលាការ។

មាត្រា ៦៣.-

បទល្មើសចរាចរណ៍ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសជាប់ពន្ធនាគារ និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ។ ក្នុងករណីនេះមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍នៅខេត្តក្រុង ត្រូវបញ្ជូនតាមឋានានុក្រមទៅសាលាជម្រះក្តីនៃកន្លែងកើតហេតុនូវកំណត់ហេតុរៀបរាប់ពីហេតុការណ៍ ដោយត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវចម្លើយរបស់អ្នកបើកបរ និងអ្នករងគ្រោះ ឬចម្លើយរបស់សាក្សីដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍។ សំណុំរឿងដែលប្រមូលបានមកនេះគប្បីមានព័ត៌មានច្បាស់លាស់គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបញ្ជូនទៅតុលាការ ។

មាត្រា ៦៤.~

បទល្មើសចរាចរណ៍ដែលមានលក្ខណៈជាបទលហុដែលត្រូវ ផ្ដន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍។ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍មានសិទ្ធិសម្រុះសម្រួលក្នុងករណីមានគ្រោះ ថ្នាក់ដែលបណ្ដាលឱ្យសងតែសំណងខូចខាត។ បើសិនជាការសម្រុះ សម្រួលមិនបានសម្រេច មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំ រឿងនេះទៅតុលាការ។

មាត្រា ៦៥.~

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ត្រូវរៀបចំសំណុំបែបបទថ្មីទៅ តុលាការចំពោះគ្រប់អ្នកបើកបរដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសចរាចរណ៍ ដើម្បីទុកប័ណ្ណបើកបរជាមោឃៈ ឬត្រូវព្យួរទុកប័ណ្ណបើកបរមួយ រយៈពេល ដូចខាងក្រោម៖

១-ការព្យួរទុកប័ណ្ណបើកបរក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី១ឆ្នាំ ដោយគិតទាំងការដកពិន្ទុ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៣ នៃច្បាប់នេះ ៖

ក-បើកបរនៅពេលស្រវឹងដែលមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី ០,៤០មីលីក្រាមក្នុង មួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨ក្រាមក្នុង មួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ឬស្ថិតក្រោមឥទ្ធិពលគ្រឿងញៀន ឬប្រកែក មិនព្រមឱ្យគេធ្វើការពិនិត្យអត្រាជាតិអាកុល ឬគ្រឿងញៀន។

ខ-រត់គេចខ្លួននៅពេលបង្ខំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

គ-មិនព្រមគោរពតាមបញ្ជាយាត់យានជំនិះឬប្រកែកមិនព្រម ឱ្យត្រួតពិនិត្យយានជំនិះ។

ឃ-ប្រើប្រាស់ផ្លាកលេខ ប័ណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ ឬលិខិត ក្លែងក្លាយដើម្បីធ្វើចរាចរណ៍។

២-ប្រកាសប័ណ្ណបើកបរជាមោឃៈ ឬប្តូរទុកក្នុងរយៈពេលមិនលើស២ឆ្នាំដោយគិតទាំងការដកពិន្ទុ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៣ នៃច្បាប់នេះ ៖

ក-បើកបរមិនគោរពច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឱ្យមនុស្សមានរបួសធ្ងន់ធ្ងរដោយអចេតនា។

ខ-បើកបរមិនគោរពច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឱ្យមនុស្សស្លាប់ដោយអចេតនា ។

ក្នុងករណីអ្នកបើកបរប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលមានចែងក្នុងចំណុច១ និង២ ខាងលើនេះ ប្រធានអង្គភាពនគរបាលចរាចរណ៍ខេត្ត-ក្រុង មានសិទ្ធិសម្រេចប្តូរប័ណ្ណបើកបរដែលមានរយៈពេលរហូតដល់១ឆ្នាំដើម្បីរង់ចាំតុលាការវិនិច្ឆ័យ។ នៅពេលតុលាការសម្រេចរឿងក្តីជាស្ថាពររួចហើយ សេចក្តីសម្រេចខាងលើត្រូវជំនួសដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់សាលក្រម ឬសាលដីកា ។

មាត្រា ៦៦.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ត្រូវឃាត់ឃានជំនិះមិនឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ ឬយ៉ាងទុកឃានយន្តរហូតពេលបង់ប្រាក់ពិន័យ ដើម្បីធ្វើការពិន័យទៅតាមករណីដែលអ្នកបើកបរបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ ដូចខាងក្រោម៖

១- ឃានជំនិះដែលអ្នកបើកបរកំពុងស្ថិតនៅក្នុងភាពស្រវឹងដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី ០,២៥មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ឬស្ថិតនៅក្រោមឥទ្ធិពលនៃគ្រឿងញៀន។

២- ឃានជំនិះដែលអ្នកបើកបរប្រកែកមិនព្រមឱ្យគេត្រួតពិនិត្យអត្រាជាតិអាកុល ឬគ្រឿងញៀន។

៣-យានជំនិះដែលផ្ទុកទំនិញ ឬមនុស្សហួសកម្រិតកំណត់ ។

៤-យានជំនិះដែលអ្នកបើកបរគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬមានប័ណ្ណបើកបរមិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានជំនិះ។

៥-យានជំនិះដែលមានលក្ខណបច្ចេកទេសមិនគ្រប់គ្រាន់អាចបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

៦-យានជំនិះដែលបញ្ចេញផ្សែងខ្លាំង ឬសំឡេងខ្លាំងលើសពីស្តង់ដារកំណត់ធ្វើឱ្យរំខានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ឬអ្នកដែលរស់នៅជាប់ដងផ្លូវថ្នល់។

៧-យានជំនិះដែលធ្វើចរាចរណ៍ ដោយគ្មានផ្លាកលេខ និងប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ឬលិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗដើម្បីធ្វើចរាចរណ៍។

៨-យានជំនិះដែលផ្ទុកទំនិញ ឬអ្នកដំណើរនាំឱ្យបាំង ឬទើសទែងដល់អ្នកបើកបរ។

៩-យានជំនិះដែលចតធ្វើឱ្យរំខាន ឬនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់យានដទៃ។

១០-យានជំនិះដែលចតចោលនៅលើទ្រូងផ្លូវក្នុងទីប្រជុំជនលើសពី ៧២ម៉ែត្រ។

១១-ក្នុងករណីយានយន្តមិនបានចូលត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេសតាមពេលកំណត់ ឬមិនបានជួសជុលយាន តាមពេលកំណត់របស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា ៦៧.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ត្រូវឃាត់យានជំនិះដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ទុក និងរៀបចំសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅតុលាការដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យ ចំពោះអ្នកបើកបរដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសចរាចរណ៍ដូចខាងក្រោម:

១-យានជំនិះដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

២-យានជំនិះដែលមានផ្ទាក់លេខ ឬប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ឬលិខិតអនុញ្ញាតក្លែងក្លាយ។

៣-យានជំនិះដែលផ្ទុកទំនិញ ឬមនុស្សហួសកម្រិតកំណត់ ទម្ងន់ ហើយធ្វើឱ្យខូចហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវ ស្ថានជាក់ស្តែង។

មាត្រា ៦៨.-

សមត្ថកិច្ចរៀបចំបែបបទពិនិត្យអង្កេតកត់ត្រាបទល្មើស មាន ដូចខាងក្រោម :

១-បែបបទនៃការពិនិត្យអង្កេតកត់ត្រាបទល្មើស ការប្រើប្រាស់ សៀវភៅមានគល់បញ្ជី និងការធ្វើកំណត់ហេតុគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ និងបញ្ជូនលិខិត ឬសំណុំឯកសារទៅសមត្ថកិច្ចបន្ទាប់ត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួង សាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

២-បែបបទនៃការបង់ប្រាក់ពិន័យ ការគ្រប់គ្រងបង្កាន់ដៃ បង់ប្រាក់ពិន័យ និងការគ្រប់គ្រងប្រាក់ចំណូលបានមកពីការពិន័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

ជំពូកទី ១០ ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦៩.~

អ្នកបើកបរអាចត្រូវទទួលខុសត្រូវទាំងផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ទាំងផ្នែករដ្ឋប្បវេណីចំពោះ បទល្មើសដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តក្នុងការ បើកបរយានជំនិះ។

ការរំលោភលើរាងកាយ កិត្តិយស សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសមត្ថកិច្ច របស់ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ ដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ច ត្រូវទទួល ទោសតាមច្បាប់។

មាត្រា ៧០.~

កម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកគ្រប់គ្រងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវទទួល ខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់បណ្តាលឱ្យមាន ការខូចខាតដែលបង្កឡើងដោយយានជំនិះដែលខ្លួនមានជាកម្មសិទ្ធិ ឬគ្រប់គ្រង។

មាត្រា ៧១.~

គ្រប់បទល្មើសចរាចរណ៍ត្រូវបញ្ជូនទៅតុលាការ លើកលែង តែបទល្មើសមានលក្ខណៈជាបទលហុ ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យ អន្តរការណ៍ ឬករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៦៤ ឬអំពើល្មើសដែល ត្រូវទទួលការព្រមាន។

មាត្រា ៧២.~

មន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនគរបាលទទួលបន្ទុកសណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ ណា ដែលប្រើសិទ្ធិអំណាចដោយរំលោភក្នុងការដកហូតយកប័ណ្ណ បើកបរ ផ្ទាក់លេខ ប័ណ្ណសម្គាល់យាន ឬឃាត់ទុកយានរបស់ អ្នកបើកបរត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅ (មួយ១)ខែ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល ទៅម្ភៃម៉ឺន(២០០.០០០)រៀល។

ក្នុងករណីដែលមានការខូចខាត ឬបាត់បង់ផ្នែកណាមួយនៃ យាន បណ្តាលមកពីការឃាត់ទុក អង្គភាពសាមីត្រូវទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការសងការខូចខាតនោះ។ ប្រសិនបើកម្រិតនៃការបំពានករណីយ កិច្ចរបស់មន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារទទួលបន្ទុកសណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ក្នុងការ បញ្ជូនទូរលទ្ធផលមានភាពធ្ងន់ធ្ងរ នោះអង្គភាពអាចទាមទារសំណង ពីមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនោះបាន ។

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី មួយ(១)ឆ្នាំ ទៅ បី(៣)ឆ្នាំ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ ពី ពីរលាន (២.០០០.០០០)រៀល ទៅប្រាំមួយ លាន(៦.០០០.០០០)រៀល ចំពោះមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារទទួលបន្ទុកសណ្តាប់- ធ្នាប់ចរាចរណ៍ណាដែល :

- បង្ខំទារប្រាក់ពិន័យមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់កំណត់
- ទទួលប្រាក់ដោយការប្រើប្រាស់ក្បាលសៀវភៅសម្រាប់ពិន័យ ដែលមានគល់បញ្ជីមិនត្រឹមត្រូវ ឬដោយមិនចេញបង្កាន់ដៃប្រាក់ពិន័យ ឱ្យអ្នកបើកបរដែលត្រូវពិន័យ។
- ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី មួយ(១)ឆ្នាំ ទៅបី(៣)ឆ្នាំ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរលាន(២.០០០.០០០)រៀល ទៅប្រាំមួយ លាន(៦.០០០.០០០)រៀល ចំពោះមន្ត្រីរាជការ ឬបុគ្គលិកដែល ធ្វើការងារផ្ទាល់ ឬមានសមត្ថកិច្ច ឬមានភារកិច្ច ដែលធ្វើការងារ

ក្នុងការគ្រប់គ្រងសាលាបើកបរ ឬការងារចេញប័ណ្ណបើកបរ ឬការងារ ចុះបញ្ជីការចេញប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តផ្ទុយ នឹងមាត្រា៤០ ឬមាត្រា៤៨ នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៧៣.~

ក្នុងករណីប័ណ្ណបើកបរត្រូវល្អិត ឬទុកជាមោឃៈ ហើយសាមី ខ្លួនមិនព្រមប្រគល់ប័ណ្ណបើកបរតាមពេលកំណត់ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ ពន្ធនាគារពី មួយ(១)ថ្ងៃ ទៅប្រាំ(៥)ថ្ងៃ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ ពីប្រាំពាន់(៥.០០០)រៀល ទៅពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៤.~

ជនណាបើកបរយានដោយគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬក្នុងរយៈពេល ដែលប័ណ្ណបើកបរត្រូវបានដកហូតល្អិត ឬទុកជាមោឃៈ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសដាក់ពន្ធនាគារពីប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅមួយ(១) ខែ ឬ/និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល ទៅម្ភៃម៉ឺន (២០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ៧៥.~

ជនណាអាវាងដល់ការឃាត់យានជំនិះ ឬមិនព្រមបញ្ឈប់យាន ជំនិះតាមការបញ្ជារបស់នគរបាលមានសមត្ថកិច្ច ឬប្រកែកមិនព្រម ឱ្យធ្វើការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់យាន ឬប្រកែកមិនព្រមដាក់ខ្លួនឱ្យធ្វើ តេស្តពិនិត្យជាតិអាកុល ឬគ្រឿងញៀន ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពីប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅមួយ(១)ខែ ឬ/និងពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺន ប្រាំពាន់ (២៥.០០០)រៀល ទៅម្ភៃម៉ឺន (២០០.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៦._

ជនណាបើកបរយានជំនិះនៅពេលដែលខ្លួនស្ថិតនៅក្នុងភាពស្រវឹងដោយមានជាតិអាកុលចាប់ពី ០,៤០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨ ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅប្រាំមួយ(៦)ខែ ឬ/និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល ទៅមួយលាន(១.០០០.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៧._

ជនណាបានប្រើប្រាស់ប័ណ្ណបើកបរ ប័ណ្ណសម្គាល់យាន ផ្លាកលេខសម្គាល់យាន ឬលិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗដោយដឹងថាជាវត្ថុក្លែងក្លាយ និងជនក្លែងប័ណ្ណបើកបរ ប័ណ្ណសម្គាល់យាន ឬលិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗដើម្បីចរាចរយានត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ពីរ(២)ឆ្នាំ ទៅ ប្រាំ(៥)ឆ្នាំ ឬ/និងផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី បួនលាន(៤.០០០.០០០)រៀល ទៅដប់លាន(១០.០០០.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៨._

ជនណាបានប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយ ដើម្បីជាឧបសគ្គដល់ចរាចរណ៍សាធារណៈត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពីមួយ(១)ខែ ទៅមួយ(១)ឆ្នាំ ឬ/និងផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ម្ភៃម៉ឺន(២០០.០០០)រៀល ទៅពីរលាន(២.០០០.០០០)រៀល។

មាត្រា ៧៩._

ជនណាប្រើប្រាស់យានជំនិះដោយគ្មានប័ណ្ណសម្គាល់យាន និងគ្មានផ្លាកលេខសម្គាល់យាន ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ប្រាំមួយ(៦)ថ្ងៃ ទៅមួយ(១)ខែ ឬ/និងផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)រៀល ទៅម្ភៃម៉ឺន (២០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ៨០.~

ជនណាបើកបរបង្កឱ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃដោយអចេតនា ហើយបណ្តាលឱ្យមានអសមត្ថភាពធ្វើការងារស្មើ ឬលើសពី ប្រាំបី (៨) ថ្ងៃ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីប្រាំមួយ(៦) ថ្ងៃ ទៅ មួយ(១) ឆ្នាំ ឬ/និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីពីរម៉ឺនប្រាំពាន់ (២៥.០០០)រៀល ទៅ ពីរលាន(២.០០០.០០០)រៀល ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដល់កម្រិតអតិបរមាក្នុងករណីដែលការប្រព្រឹត្ត បទល្មើសស្ថិតក្នុងស្ថានភាពណាមួយក្នុងចំណោមស្ថានភាពដូចខាង ក្រោម :

ក-បើកបរដោយគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬមានប័ណ្ណបើកបរ តែ មិនត្រឹមត្រូវតាមការកំណត់។

ខ-ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹង ដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ ពី ០,៤០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ក្រាមក្នុងមួយ លីត្រឈាមឡើងទៅ។

គ-បណ្តាលឱ្យមានរបួសមនុស្សច្រើននាក់។

ឃ-រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេស ពីការទទួលខុសត្រូវ។

មាត្រា ៨១.~

ជនណាបើកបរបង្កឱ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃ បណ្តាលឱ្យពិការ អចិន្ត្រៃយ៍ដោយអចេតនាត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី មួយ(១)ឆ្នាំ ទៅបី(៣)ឆ្នាំ ឬ/និងផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរលាន (២.០០០.០០០)រៀល ទៅប្រាំមួយលាន(៦.០០០.០០០)រៀល។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដល់កម្រិតអតិបរមា ក្នុងករណីដែលការប្រព្រឹត្ត បទល្មើសស្ថិតក្នុងស្ថានភាពណាមួយក្នុងចំណោមស្ថានភាពដូចខាងក្រោម :

ក-បើកបរដោយគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬមានប័ណ្ណបើកបរ តែមិនត្រឹមត្រូវតាមការកំណត់។

ខ-ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹង ដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី ០,៤០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ។

គ-បណ្តាលឱ្យមានរបួសមនុស្សច្រើននាក់ ។

ឃ-រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវ។

មាត្រា ៨២.-

ជនណាបើកបរដោយបង្កឱ្យស្លាប់ដល់អ្នកដទៃដោយអចេតនា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ(១)ឆ្នាំ ទៅបី(៣)ឆ្នាំ ឬ/និង ផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរលាន(២.០០០.០០០)រៀល ទៅ ប្រាំមួយលាន(៦.០០០.០០០)រៀល។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដល់កម្រិតអតិបរមា ក្នុងករណីដែលការប្រព្រឹត្តបទល្មើសស្ថិតក្នុងស្ថានភាពណាមួយក្នុងចំណោមស្ថានភាពដូចខាងក្រោម :

ក-បើកបរដោយគ្មានប័ណ្ណបើកបរ ឬមានប័ណ្ណបើកបរ តែមិនត្រឹមត្រូវតាមការកំណត់។

ខ-ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹង ដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី ០,៤០មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ។

គ-បណ្តាលឱ្យមានស្លាប់មនុស្សច្រើននាក់។

ឃ-រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវ។

មាត្រា ៨៣.~

ជនណាបើកបរយានយន្តអ្នកដទៃមានរបួស ពិការ ឬស្លាប់ដោយចេតនា ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន។

មាត្រា ៨៤.~

ការផ្ទុកទម្ងន់អតិបរមានៃភ្លៅ និងទម្ងន់សរុបអតិបរមាយានយន្ត ដឹកជញ្ជូនដែលលើសកម្រិតកំណត់ ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មដូចខាងក្រោម :

១-មិនលើស ៥% ត្រូវធ្វើការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយមិនពិន័យ ។

២-លើសពី៥% ទៅ១០% ត្រូវ:

ក-ពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ដប់ម៉ឺន(១០០.០០០)រៀលក្នុងមួយ តោន។

ខ-រឹទ្ធិនិញចេញ និងឃាត់យានជំនិះចំនួនដប់(១០)ថ្ងៃ។

គ-ដកប័ណ្ណបើកបរ ព្យួរទុកចំនួនដប់(១០)ថ្ងៃ។

៣-លើសពី១០% ទៅ២០% ត្រូវ:

ក-ពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ម្ភៃម៉ឺន(២០០.០០០)រៀលក្នុងមួយ តោន។

ខ-រឹទ្ធិនិញចេញ និងឃាត់យានជំនិះចំនួនមួយ(១)ខែ។

គ-ដកប័ណ្ណបើកបរព្យួរទុកចំនួន ប្រាំមួយ(៦)ខែ។

៤-លើសពី២០% ត្រូវ:

ក-ពិន័យជាប្រាក់ចំនួន សាមសិបម៉ឺន(៣០០.០០០)រៀល ក្នុងមួយតោន។

ខ-រឹទ្ធិនិញចេញ និងឃាត់យានជំនិះចំនួនមួយ(១)ឆ្នាំ។

គ-ដកប័ណ្ណបើកបរព្យួរទុកចំនួនពីរ(២)ឆ្នាំ។

ក្នុងករណីមានអំពើល្មើសលើការផ្ទុកទម្ងន់សរុប ថែមទាំងអំពើល្មើសលើការផ្ទុកទម្ងន់អតិបរមានៃភ្នែកនោះ ត្រូវធ្វើការផាកពិន័យទាំងពីរករណី។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ការពិន័យត្រូវទ្វេគុណ និងបញ្ឈប់អាជីវកម្មជីកជញ្ជូនរបស់ក្រុមហ៊ុនចំនួន មួយ(១)ឆ្នាំ។ ម្ចាស់យានយន្តត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការលើកដាក់ទំនិញ និងបង់ថ្លៃឈ្នួលកន្លែងទុកដាក់ថែទាំទំនិញ និងយានជំនិះរបស់ខ្លួន។

ទណ្ឌកម្មខាងលើមិនមែនជាឧបសគ្គដល់ការដាក់ទណ្ឌកម្មឱ្យសងការខូចខាត ដែលត្រូវសម្រេចដោយតុលាការឡើយ នៅក្នុងករណីដែលមានការខូចខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាក់ស្តែង បណ្តាលមកពីការផ្ទុកលើសទម្ងន់កំរិតកំណត់។

មាត្រា ៨៥.~

ជនជាអាណាព្យាបាលបណ្តោយឱ្យក្មេងមានអាយុតិចជាង ៦ឆ្នាំ ដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់ បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ៨៦.~

ជនលែងសត្វដែលខ្លួនចិញ្ចឹម ឱ្យដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់ បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី។

មាត្រា ៨៧.~

មន្ត្រីរាជការដែលមិនបានអនុវត្តតាមមាត្រា ៤៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្ម តាមច្បាប់រដ្ឋបាល។

មាត្រា ៨៨.-

បទលហុមាន ៤ថ្នាក់ គិតតាមចំនួនទឹកប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ដោយគិតទាំង ការដកពិន្ទុ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៣នៃច្បាប់នេះ តាមកម្រិតដូចខាងក្រោម:

១-បទលហុថ្នាក់លេខ ១:

ក-បើកបរដោយប្រើសញ្ញាសួរសុំ មិនត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិ។

ខ-បើកបរដោយមិនពាក់ខ្សែក្រវ៉ាត់ការពារ ឬអ្នកការពារ សុវត្ថិភាព ។

គ-បើកបរដាក់ក្មេងអាយុតិចជាង១០ឆ្នាំជិះនៅកៅអីខាងមុខ រថយន្តដោយគ្មានមនុស្សចាស់ការពារ ឬនិងដោយគ្មានពាក់ខ្សែក្រវ៉ាត់ សុវត្ថិភាព។

ឃ-អំពើល្មើសនឹងចំណុចទី៧ និងចំណុចទី៨ នៃមាត្រា៩។

ង-ឈប់ ឬចតដោយរំលោភ ឬរំខាន។

ច-បើកបរដោយកុងទ័រល្បឿន មិនដំណើរការ។

ឆ-បើកបរហួសល្បឿនកំណត់ ចាប់ពី១ទៅ ១៩គីឡូម៉ែត្រ ក្នុងមួយម៉ោង។

ជ-ប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទគ្មានឧបករណ៍ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងនៅពេល កំពុងបើកបរ។

ឈ-អំពើល្មើសនឹងមាត្រា១៥។

បទល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់តាមប្រភេទ យានយន្ត ដូចខាងក្រោម :

-ទោចក្រ ឬត្រីចក្រយានយន្តចំនួនប្រាក់ បីពាន់(៣.០០០) រៀល

-យានយន្តធុនស្រាលចំនួនប្រាក់ ប្រាំពាន់(៥.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនធំចំនួនប្រាក់ មួយម៉ឺន១០.០០០)រៀល ។

២-បទលហុថ្នាក់លេខ ២ :

ក-ការផ្ទុកទំនិញ ដែលមានប្រវែងទទឹង បណ្តោយ ឬកម្ពស់ខុស បទប្បញ្ញត្តិច្បាប់នេះ។

ខ-ការផ្ទុកទំនិញមិនត្រឹមត្រូវ តាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស។

គ-អំពើល្មើសទាក់ទងការរៀបចំដាក់តាំងភ្លើង និងភ្លើងសញ្ញា នៃយានជំនិះមិនត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស។

ឃ-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងម៉ាស៊ីនដែលបញ្ចេញសម្លេងខ្លាំង ឬផ្សែងច្រើន ។

ង-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងការរៀបចំដាក់តែងបរិធានបើកបរ។

ច-បើកបរហួសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី២០ ទៅ ២៩គីឡូម៉ែត្រ ក្នុងមួយម៉ោង។

បទល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់តាមប្រភេទ យានយន្ត ដូចខាងក្រោម :

-ទោចក្រយានយន្ត ឬត្រីចក្រយានយន្តចំនួនប្រាក់ បួនពាន់ (៤.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនស្រាលចំនួនប្រាក់ ប្រាំបីពាន់(៨.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនធ្ងន់ចំនួនប្រាក់ មួយម៉ឺនប្រាំពាន់(១៥.០០០) រៀល។

៣-បទលហុថ្នាក់លេខ ៣:

ក-បើកបរខុសទិសដែលតម្រូវឱ្យធ្វើចរាចរណ៍ ឬបើកបរជាន់ គំនូសបង្ហាញកណ្តាលទ្រូងផ្លូវ។

ខ-បើកបរហួសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី៣០ ទៅ៣៩គីឡូម៉ែត្រក្នុង មួយម៉ោង។

គ-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងការជៀស និងការជែង។

ឃ-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វ។

ង-អំពើល្មើសទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ភ្លើង និងភ្លើងសញ្ញា
នៃយានជំនិះ។

ច-បើកបរមិនគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌ក្រហមឬ
ក្រហមភ្លឺបង្វែត។។

ឆ-បើកបរមិនគោរពផ្ទាក់សញ្ញាហាមឃាត់។

ជ-មិនរាងចាលដោយប្រព្រឹត្តដដែលនូវអំពើល្មើសស្តីពីការ
ឈប់ ឬចត។

ឈ-ប្រើប្រាស់សម្បកកង់មិនត្រឹមត្រូវ តាមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់។

ញ-បើកបរដោយពុំមានលិខិតត្រួតពិនិត្យលក្ខណបច្ចេកទេស
យាន ។

ដ-បើកបរដោយពុំមានលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្ម។

ឋ-មិនគោរពសញ្ញាបញ្ជាចរាចរណ៍ របស់ភ្នាក់ងារនគរបាល
ចរាចរណ៍។

បទល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់តាមប្រភេទ
យានយន្ត ដូចខាងក្រោម:

-ទោចក្រយានយន្ត ឬត្រឹចក្រយានយន្តចំនួនប្រាក់ ប្រាំពាន់
(៥.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនស្រាលចំនួនប្រាក់ មួយម៉ឺន(១០.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនធំចំនួនប្រាក់ ពីរម៉ឺន(២០.០០០)រៀល។

៤-បទលហុផ្ទាក់លេខ៤:

ក-បើកបរដោយប្រើប្រាស់ប័ណ្ណបើកបរ មិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទ
យានជំនិះ។

ខ-បើកបរយានដែលមានកង់ច្រវាក់ដែកផ្ទាល់នៅលើទ្រូង
ផ្លូវផ្ទាល់ក្រាលកៅស៊ូ។

គ-បើកបរហួសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៤០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយ
ម៉ោងឡើងទៅ។

យ-ប្រើប្រាស់ផ្នែកលេខសម្គាល់យានដែលរចនាខុសពីលក្ខណៈ
ដើម ឬរលុបលេខ ឬបាក់ផ្នែកបាក់លេខ។

ង-បើកបរដោយប្រើប័ណ្ណបើកបរហួសសុពលភាព។

ច-បើកបរមិនគោរពតាមលក្ខខណ្ឌសុខភាពដែលតម្រូវឱ្យពាក់
វ៉ែនតា។

ឆ-បើកបរដោយមានអត្រាជាតិអាកុលចាប់ពី០,២៥ ទៅ០,៣៩
មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី០,៥ ទៅ០,៧៩ក្រាមក្នុង
មួយលីត្រឈាម។

ជ-ការបត់ធ្ងន់ ឬស្តាំ មិនត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។
ឈ-ឱ្យមនុស្សជិះលើយាន ឬរ៉ឺម៉កដែលកំពុងសណ្តោង ក្រៅពី
អ្នកបើកបរ។

ញ-ផ្ទុកមនុស្សលើសចំនួនកំណត់។

ដ-រៀបចំចាត់ចែង ឬប្រណាំងយានដោយគ្មានការអនុញ្ញាត
លើផ្លូវសម្រាប់ធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ។

បទល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវពិន័យជាប្រាក់តាមប្រភេទយានយន្ត
ដូចខាងក្រោម :

-ទោចក្រយានយន្ត ឬត្រីចក្រយានយន្តចំនួនប្រាក់ប្រាំមួយពាន់
(៦.០០០)រៀល

-យានយន្តធុនស្រាលចំនួនប្រាក់ មួយម៉ឺនពីរពាន់(១២.០០០)
រៀល

-យានយន្តធុនធ្ងន់ចំនួនប្រាក់ ពីរម៉ឺនប្រាំពាន់(២៥.០០០)
រៀល។

ក្នុងករណីដែលជនល្មើសមិនបានបង់ប្រាក់ពិន័យក្នុងរយៈពេល
៣០ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃដែលបានទទួលប័ណ្ណពិន័យចំនួនទឹកប្រាក់ពិន័យនេះ
នឹងត្រូវតម្លើងជាពីរដងបើលើសពី ៦០ថ្ងៃ ចំនួននៃប្រាក់ពិន័យនឹងត្រូវ

តម្លើងជាបីដង។ បើផុតរយៈពេល ៩០ថ្ងៃ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ ត្រូវរៀបចំសំណុំឯកសារបញ្ជូនទៅតុលាការ។

មាត្រា ៨៩.~

រាល់អំពើល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ ដែលពុំមានចែងក្នុង មាត្រា៨៨ខាងលើនឹងត្រូវធ្វើការព្រមាន។

មាត្រា ៩០.~

ចំពោះទោសដែលជាពិន័យអន្តរការណ៍ អាចអនុញ្ញាតឱ្យអ្នក ប្រព្រឹត្តល្មើសជៀសផុតពីបណ្តឹងអាជ្ញាបាទ។

ជំពូកទី ១១ អនុប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៩១.~

យានយន្តជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឯកជនដែលបានពាក់ផ្ទាក់លេខរដ្ឋនគរបាល និងខេមរភូមិន្ទ ត្រូវធ្វើបែបបទសុំប្តូរពីផ្ទាក់លេខរដ្ឋនគរបាល និងខេមរភូមិន្ទមកផ្ទាក់លេខឯកជនឱ្យ បានចប់សព្វគ្រប់ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ។

មាត្រា ៩២.~

ជំពូកទី ១០ ស្តីពីទោសប្បញ្ញត្តិត្រូវចាប់អនុវត្តប្រាំមួយ (៦)ខែ ក្រោយពេលច្បាប់នេះចូលជាធរមានលើកលែងតែបទប្បញ្ញត្តិមានចែងក្នុងមាត្រា៧៧ មាត្រា៧៩ និងមាត្រា៨៤នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៩៣.~

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី៧ និងទី៨ នៃមាត្រា៩ ជំពូកទី៣ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តប្រាំ(៥)ឆ្នាំ ក្រោយពេលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន។

មាត្រា ៩៤.~

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៤៣ និងមាត្រា៤៤ ជំពូកទី៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តប្រាំ(៥)ឆ្នាំ ក្រោយពេលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន។

ជំពូកទី ១២ អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៩៥ .-

ក្រឹត្យលេខ ៦៨ ក្រ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩១ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី
ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយពីច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៧

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

៣៧០៧០២.០៦១

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

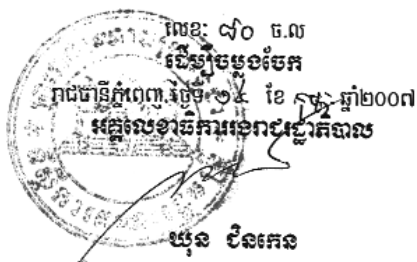
ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន

ហត្ថលេខា

ស៊ុន ចាន់ថុល

**សេចក្តីព្រាងច្បាប់បរាចរណ៍ផ្លូវគោក
ត្រួតពិនិត្យដោយ :**

- ១. ឯកឧត្តម **ស៊ុន ចាន់ថុល** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន
- ២. ឯកឧត្តម **ត្រាំ អ៊ុំឥត** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសាធារណការ
និងដឹកជញ្ជូន
- ៣. ឯកឧត្តម **ជុំ អៀក** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសាធារណការ
និងដឹកជញ្ជូន
- ៤. ឯកឧត្តម **ហ៊ុំ សោភា** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌

**សមាសភាពនៃក្រុមការងារ
តាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់បរាចរណ៍ផ្លូវគោក**

- ១. ឯកឧត្តម **អ៊ុន ជុំនហួរ** អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានដឹកជញ្ជូន
- ២. លោក **កែវ សាវិន** ប្រធាននាយកដ្ឋានដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក
- ៣. លោក **ព្រាង ចំនួនិបុល** មន្ត្រីស្រាវជ្រាវច្បាប់ និងបច្ចេកទេស

- អនុម័តដោយអង្គប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៥
- រដ្ឋសភាអនុម័ត ថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦
- ព្រឹទ្ធសភា យល់ព្រមស្របតាមទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះ ថ្ងៃទី១៦
ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧
- ព្រះរាជក្រម ប្រកាសឱ្យប្រើ ថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧

សហការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

អង្គការជនពិការអន្តរជាតិប៉េលហ្សិក

ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភពី

សហគមន៍អឺរ៉ុប

ប្រជាជនជប៉ុន

សហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ប៉េលហ្សិក

ឆ្នាំ ២០០៧

ហាមលក់